

*NR.11
Noiembrie
2017*

*APARITIE
LUNARA*

MINIREVISTA COMUNITATII
EVREIESTI DIN FOCSANI

M
E
N
O
R
A

CUPRINS

1. Stiri din Israel pag.3
2. Stiri din Vrancea pag.4
3. Stiri din lume pag.5
4. Info Juridic pag.6-7
5. Pagina de istorie pag.8
6. Din secretele istoriei pag.9-10
7. Calendar- luna Noiembrie ... pag.11
8. Planeta UMOR ... pag.12

SANATATE

9. Sfatul medicului pag.13-14
10. Plante Medicinale pag.15-16
11. Cele mai bune sfaturi pag.17
12. Muzee din Romania pag.18-19
13. Mozaic Stiintific pag. 20-21
14. Stiati ca pag.22
15. Stiri mondene pag.23
16. Info Club pag.24

SCRISORI LA REDACTIE

17. Sub Steaua lui David,cu
Dumnezeu.....pag.25-26
18. Savanti romani pag.27
19. La pas prin tara/ pag.28-29
20. Evreii romascani pag.30-31
21. Citate celebre despre a fi parinte..... pag.32
22. Înființarea Comitetului Evreiesc
Americanpag.33
23. Pantofii de pe Faleză
Dunării la Budapesta.....pag.34

COLECTIVUL REDACTIONAL:

**- Mircea Rond –
Presedintele C.Ev.
Focsani (Vrancea),Buzau**

**Harieta Rond –
- Secretara –**

ADRESA REDACTIEI:

STR. OITUZ NR. 4, FOCSANI, VRANCEA.

TEL: 0237/623959

MOBIL: 0745171287

E-MAIL:

r_mircea67@yahoo.com

SITE: www.focsani.jewish.ro

STIRI DIN ISRAEL

- ** - Guvernul a aprobat in sedinta numirea lui Meir Ben-Shabbat in functia de consilier pentru securitatea nationala,o functie ramasa vacanta din 2015.
- ** - Ministrul Justitiei Ayelet Shaked a anuntat ca ministerul pe care il conduce se apropie de un acord cu autoritatile americane care va permite israelienilor sa intre in SUA fara necesitatea obtinerii unei vize.
- ** - Paznicii de la inchisoarea Ketziot din sudul Israelului au prins un copil de 5 ani care a adus pe ascuns telefoane celulare si cartel SIM detinutilor palestinieni.Membrii familiei care au insotit baiatul,au fost retinuti si politia a deschis o ancheta.
- ** - Doua personalitati ale mediei israeliene au fost acuzate in decurs de 48 ore de atacuri sexuale.Ziaristul Gabi Gazid si celebrul prezentator de stiri (Mabat de la canalul 1) Haim Yauvin.
- ** - Sekelul israelian a devenit a doua cea mai puternica valuta din lume, releva un raport publicat de analistul Gautman Kalani de la Deutsche Bank.Primul loc este ocupat de yuanul chinez.
- ** - Presedintele Reuven Rivlin a respins cererea de gratiere a fostului militar Elor Azaria care a fost condamnat la inchisoare pentru ca a impuscat mortal un terorist neutralizat in martie 2016 si a explicat ca eliberarea lui inainte de termen va avea un impact negativ asupra armatei Israelului.In septembrie,Seful Statului Major, Gadi Eisenkot,a redus cu patru luni sentinta de 18 luni inchisoare a lui Azaria.
- ** - Primul ministru Netanyahu a discutat telefonic cu presedintele rus Vladimir Putin despre ultimile evolutii din Siria.Cei doi au mai discutat si despre anumite aspecte legate de reglementarea situatiei dintr-o zona din sudul Siriei,in apropierea granitei cu Iordania,despre care Israelul spune ca pune in pericol securitatea statului evreu.
- ** - Ministru Apararii,Avigdor Lieberman,a aprobat un plan de mutare a statiei de radio a armatei de la Fortele Israeliene de Aparare la propriul lui minister.Aceasta restructurare organizatorica va face ca Galei Tahalsi sora ei Galgalatz, sa devina o unitate a Ministerul Apararii.
- ** - Magnatul si omul de afaceri izraelian Idan Ofer a cumparat 15 % din actiunile clubului spaniol de fotbal Atletico Madrid.In anul 2013,Ydan Ofer a facut o donatie Scolii Kennedy Harward,specializata in diplomatia globala,peu crearea unei burse pe numele tatalui sau.Programul ofera sustinere completa pe timp de un an pentru patru studenti israelieni si palestinieni care si-au demonstrat angajamentul fata de pace.
- ** - In perioada de 23 noiembrie -2 decembrie 2017 in diferite locatii alternative din Tel Aviv,va avea loc Festivalul International de Fotografie.Ajuns in acest an la editia a V-a a carei tema este Identitatea.Acest festival reprezinta cel mai important eveniment de profil din Israel. La Festival participa artisti din Israel,Polonia,Austria,Spania,Rusia,Norvegia,Cehia,Canada,Romania,Germania,India,Italia,Olanda.
- ** - Zeci de mii de persoane au participat in ziua de 4 noiembrie seara la miting de comemorare in Piata Rabin din Tel Aviv,marcand astfel 22 de ani de la asasinarea fostului premier Yitzhak Rabin de catre un evreu religios
- ** - Comitetul Knesetului pentru munca,asistenta sociala si sanatate a votat majorarea salariului minim la minim 5300 de sekeli,o crestere de 300 de sekeli.Majorarea va fi aplicabila in decembrie 2017 si cei indreptatiti vor beneficia de ea in ianuarie 2018.Presedintele comitetului Eli Alalouf a spus ca aceasta majorare de salariu minim va plasa Israelul in randul tarilor din OECD. (ziare din Israel)

STIRI DIN VRANCEA

Xx - În urma unor săpături efectuate în cartierul Sud din Focșani a fost scos la suprafață un proiectil neexplodat din timpul celui de-al doilea război mondial. Specialiștii pirotehniști din cadrul ISU Vrancea s-au deplasat pe strada Aleea Sudului nr. 2, unde au identificat un proiectil perforant, de calibru 76 mm. Acesta a fost ridicat și transportat în condiții de siguranță la depozitul special amenajat în vederea distrugerii ;

Xx - Topul firmelor, organizat de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Vrancea, a adus premii unui număr de 1466 de firme din județ, care în anul precedent s-au clasat pe primele 10 locuri în șapte mari domenii de activitate ;

Xx - Bruno Quenioux, un reputat oenolog din Franța, recunoscut în plan mondial, a venit în Vrancea pentru a degusta vinurile produse de unul dintre cei mai mari exportatori de vinuri din România, Senator Wine ;

Xx - Un fost punct termic din cartierul Sud a devenit centru de zi pentru copiii și adulții cu nevoi speciale. Aici, persoanele defavorizate, dar în special copiii, vor beneficia de consultații și tratamente medicale, de meditații pentru școală, dar și de o serie de activități de creație. Centrul de Zi are cabinete de pediatrie, interne, psihologie și logopedie. La inaugurarea centrului a fost prezent și ÎPS Ciprian, arhiepiscopul Buzăului și Vrancei ;

Xx - Veterinarii vranceneni vor derula, până la sfârșitul acestei luni, o campanie de informare privind Punctele Gastronomice Locale, noile tipuri de unități de alimentație propuse pentru mediul rural. Punctele Gastronomice Locale vor putea oferi produse și preparate alimentare specifice zonelor României, cu respectarea unor norme și condiții de igienă, astfel încât alimentele să fie sigure iar sănătatea consumatorilor să nu aibă de suferit ;

Xx - Polițiștii locali focșăneni au început să-i sancționeze pe locuitorii municipiului care fac mizerie pe străzi. În ultima lună au fost aplicate amenzi celor care aruncă chiștoace sau gunoaie în locuri publice, în disprețul oricăror norme și reguli de conviețuire ;

Xx - Vrancenii sunt invitați pe data de 20 noiembrie, cu începere de la ora 19:00, la un nou concert simfonic susținut de Orchestra de Camera "Unirea", intitulat "A Smart Symphonic Concert", făcându-se referire la lucrările de scurtă durată ce sunt cuprinse în program, dar și la scrierile geniale ce se regăsesc în fiecare dintre ele ;

Xx - Micii cititori talentați în ale condeiului sunt invitați de Biblioteca Județeană "Duiliu Zamfirescu" Vrancea să participe la cea de-a VI-a ediție a Concursului de creație literară "Oana-Diana Renea". Concursul este organizat de Biblioteca Județeană Vrancea, în memoria poetei Oana Diana Renea, autor de cărți pentru copii, membru al Uniunii Scriitorilor din România ;

Xx - Până duminică, 19 noiembrie, producători din mai multe zone ale țării participă la o nouă ediție a Pieței Tărănești de la Focșani. Aceasta are loc în centrul orașului, mai exact în Piața Unirii ;

Xx - În școlile din Vrancea se derulează în această perioadă o campanie socială intitulată „Săptămâna legumelor și fructelor donate”.

(ziare.ro)

STIRI DIN LUME

- - Papa Francisc a luat decizia de a interzice vânzarea țigărilor în interiorul Vaticanului, măsură ce va fi pusă în aplicare din 2018, a anunțat Greg Burke, purtătorul de cuvânt al Vaticanului. În prezent, oamenii din Vatican au dreptul să cumpere cinci cartușe de țigări în fiecare lună dintr-un magazin de tip duty-free, amenajat în spațiul unei foste gări ce a fost transformată într-un magazin pentru produse de lux ;
- - O instanță din Frankfurt l-a condamnat pe un cetățean elvețian la zece luni de închisoare cu suspendare pentru că a comis acte de spionaj economic în Germania. Cetățeanul elvețian a recunoscut că în perioada 2011-2015 a lucrat pentru serviciile de informații din Elveția cu scopul de a strânge informații despre oficialii landului Renania de Nord- Westfalia ;
- - Carl Sargeant(49 de ani) un membru al Guvernului din Țara Galilor (ministru pentru Comunități și Situația Copiilor) în cadrul Guvernului Țării Galilor, care fusese suspendat din cauza acuzațiilor de hărțuire sexuală, a fost găsit mort , existând suspiciuni că s-a sinucis.
- - Mai multe persoane, printre care și un prinț saudit(Mansour bin Muqrin, care era și guvernatorul provinciei Assir) au murit după ce elicopterul în care se aflau s-a prăbușit în sudul Arabiei Saudite, în apropierea frontiere cu Yemen ;
- - Ministerul indian al Sănătății a declarat o urgență de sănătate publică la nivel regional și a sfătuit grupurile de mare risc - cum ar fi cetățenii în vârstă, bolnavii de inimă și cei cu astm bronșic - să evite ieșirile din casă. Toate școlile rămân închise. Au fost impuse și restricții de transport în capitală. Vehiculele diesel mai vechi de 10 ani, vehiculele pe benzină mai vechi de 15 ani și camioanele care transportă materiale de construcție nu au voie să intre în New Delhi ;
- - O valiză cu pietre prețioase, în valoare de 1,12 milioane de euro, a fost furată de la un comerciant de bijuterii care se afla într-un tren ce călătorea de la Londra la Birmingham. El a declarat că și-a lăsat valiza într-un suport pentru bagaje, însă când trenul a ajuns în stația Rugby, acesta a observat că valiza lipsea. Detectivii sunt de părere că valiza a fost furată din tren înainte ca trenul să plece din stația Euston.
- - Un tren urban a intrat în coliziune cu un altul care staționa în apropierea unei gări din vestul statului Singapore, în urma incidentului fiind rănite 25 de persoane, unele victime suferind răni moderate. Sistemul de transport public din Singapore este recunoscut pentru eficiență, iar astfel de cazuri sunt relativ rare, însă creșterea populației pune din ce în ce mai multă presiune asupra transportului public din micul stat insular ;
- - Un submarin militar din Argentina, care avea la bord 44 de membri ai echipajului, a dispărut în ocean, declanșând o căutare majoră a vasului care ar fi putut să aibă o defecțiune de comunicare . Enrique Balbi, purtător de cuvânt al Marinei a declarat că submarinul, care a plecat din orașul sudic Ushuaia și ar fi trebuit să ajungă în orașul Mar del Plata, ambele în Argentina, are suficiente provizii pentru câteva zile și cel mai probabil își va continua călătoria. declarat un purtător de cuvânt al Marinei. declarat un purtător de cuvânt al Marinei ;
- - Slobodan Praljak, fost comandant al forțelor militare croato-bosniace în războiul din perioada 1992-1995, a băut otravă dintr-o sticlă și a strigat "Nu sunt criminal de război" în momentul în care Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavia a confirmat în apel sentința de 20 de ani de închisoare stabilită în instanța inferioară ;

Info Juridic

Care este valabilitatea unei procuri / împuterniciri notariale?

Valabilitatea unei procuri notariale este stabilită în primul rând de părți. Părțile pot limita durata procurii, indicând expres o perioadă de timp în cadrul actului notarial, fără a putea însă specifica o durată nedeterminată.

Dacă părțile nu au prevăzut un termen, procura încetează în 3 ani de la încheiere conform art. 2015 din noul Cod Civil. Procura se poate încheia și pe o perioada determinată, mai mare sau mai mică de 3 ani (de exemplu - 5 ani sau 5 luni), dacă durata mandatului este menționată expres în procură.

De asemenea, împuternicirea notarială poate înceta și prin revocarea sa de către mandant (cel care împuternicește) (1), prin renunțarea mandatarului (2) sau prin moartea, incapacitatea sau falimentul mandantului ori a mandatarului (3), cât și prin cauzele generale de încetare a contractelor (neexecutare, expirarea termenului stipulat etc.).

1. Revocarea de către mandant

Revocarea procurii notariale se face prin declarație autentică la orice notar public din țară sau la consulat. Notarul public căruia i se solicită să autentifice revocarea unei asemenea procuri este obligat să transmită, de îndată, revocarea către Registrul național notarial de evidență a procurilor și revocărilor acestora (RNNEPR). Acest registru este ținut de către Uniunea Națională a Notarilor Public din România și în el se înregistrează procurile/mandatele date în scopul încheierii de acte și îndeplinirii de proceduri notariale, precum și actele de revocare a acestora, notarul având obligația legală de a efectua aceste înregistrări.

2. Renunțarea mandatarului

Potrivit art. 2034 din noul Cod Civil, mandatarul poate renunța oricând la mandat, notificând mandantului renunțarea sa. Dacă mandatul este cu titlu oneros (de ex., mandatarul solicită o sumă de bani pentru a îndeplini mandatul), mandatarul poate pretinde remunerația pentru actele pe care le-a încheiat pe seama mandantului până la data renunțării. Mandatarul este obligat să îl despăgubească pe mandant pentru prejudiciile suferite prin efectul renunțării, cu excepția cazului când continuarea executării mandatului i-ar fi cauzat mandatarului însuși o pagubă însemnată, care nu putea fi prevăzută la data acceptării mandatului.

3. Moartea, incapacitatea sau falimentul mandantului / mandatarului

În cazul decesului, incapacității sau falimentului uneia dintre părți, moștenitorii ori reprezentanții acesteia au obligația să informeze de îndată cealaltă parte. Mandatarul sau moștenitorii ori reprezentanții săi sunt obligați să continue executarea mandatului dacă întârzierea acesteia riscă să pună în pericol interesele mandantului ori ale moștenitorilor săi. De asemenea, în situația în care împuternicirea are ca obiect încheierea unor acte succesive în cadrul unei activități cu caracter de continuitate. Mandatul nu

încetează dacă această activitate este în curs de desfășurare, cu respectarea dreptului de revocare sau renunțare al părților ori al moștenitorilor acestora.

Alte informații privind durata / valabilitatea procurilor

- referitor la durata "procurii" pentru ieșirea din țară a copilului minor, actul respectiv nu este o procură, ci o declarație notarială. Informațiile prezentate mai sus cu privire la valabilitatea procurilor și modalitățile de încetare nu se referă și la declarațiile notariale. Declarația prin care părintele își dă acordul cu privire la plecarea minorului în străinătate este valabilă numai pe perioada călătoriei care trebuie indicată expres în act (nu va putea fi folosită nici mai devreme și nici după această perioadă) și care nu poate depăși 3 ani, conform art. 30 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 248/2005, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 169/2016;
- cu privire la durata procurii privind cedarea folosinței unui autovehicul, în prezent, pentru a putea permite unei alte persoane să folosească automobilul înmatriculat pe numele dvs. trebuie să încheiați un contract de comodat auto. Nu mai există posibilitatea de a face o procură pentru folosirea autoturismului de la intrarea în vigoare a noului Cod Civil - 1 octombrie 2011, însă prin contractul de comodat puteți obține același rezultat. Contractul de comodat, spre deosebire de procură, se poate încheia și pe o perioadă nedeterminată;
- procura specială utilizată în sistemul public de pensii, indiferent de obiectul ei, este valabilă o perioadă de maximum 18 luni (un an și șase luni) de la data autentificării conform Art. 5 din Ordinul nr. 214/2012 al Casei Naționale de Pensii Publice;
- dacă într-o procură se menționează că este valabilă "până la revocare", dar nu se specifică și un termen de valabilitate, atunci mandatul va expira după termenul de 3 ani stabilit de art. 2015 NCC. Revocarea este o modalitate de încetare a contractului de mandat distinctă față de expirarea termenului. Mențiunea respectivă din procură nu este făcută cu scopul de a determina termenul de valabilitate al procurii, ci de a indica una dintre modalitățile de încetare, respectiv, cea a revocării (prin declarație notarială de revocare). Alte modalități sunt: expirarea termenului, renunțarea mandatarului, decesul mandatarului sau a mandantului;
- în niciun caz procura nu poate fi încheiată pe o perioadă nedeterminată. Chiar dacă ar exista o mențiune din care ar rezulta, fie indirect, fie în mod expres, că mandatarul este împuternicit pentru un termen nelimitat, clauza respectivă nu ar produce efecte juridice, fiind nulă;
- expirarea cărții de identitate a mandantului sau mandatarului nu afectează valabilitatea procurii. Mandatarul se va putea identifica folosind cartea de identitate preschimbată, aflată în termenul de valabilitate;
- în cazul în care mandantul are o vârstă înaintată, legea nu prevede o condiție suplimentară sau specială pentru a încheia procura în mod valabil, dar dacă notarul public are îndoieli cu privire la discernământul mandantului, va putea solicita documente suplimentare care să probeze capacitatea mandantului de a încheia acte juridice (aviz medic specialist IML);
- dacă în procură se specifică în mod expres că mandatul este transmisibil, mandatarul va putea să împuternicească, la rândul său, pe o altă persoană pentru îndeplinirea mandatului; numai mandantul trebuie să se prezinte la notariat pentru întocmirea procurii, nu este necesară și prezența mandatarului

(notariat-tineretului.net)

Complotul prafului de pușcă

Complotul prafului de pușcă din 5 noiembrie 1605, adesea denumit în secolele anterioare complotul de trădare cu praf de pușcă sau Trădarea Iezuită, a fost o tentativă de asasinat împotriva regelui Iacob I al Angliei și al VI-lea al Scoției de către un grup de catolici englezi provinciali conduși de Robert Catesby. Planul era să arunce în aer Camera Lorzilor în timpul deschiderii lucrărilor Parlamentului Angliei la 5 noiembrie 1605, ca preludiv pentru o revoltă populară în Midlands în urma căreia fiica de nouă ani a lui Iacob, prințesa Elisabeta, urma să fie pusă pe tron ca șef de stat catolic. Este posibil ca Catesby să se fi lansat în acest plan după ce speranțele de a asigura toleranță religioasă din partea regelui Iacob s-au redus, dezamăgind numeroși catolici englezi. Colegii lui complotiști au fost John Wright, Thomas Wintour, Thomas Percy, Guy Fawkes, Robert Keyes, Thomas Bates, Robert Wintour, Christopher Wright, John Grant, Ambrose Rookwood, Sir Everard Digby și Francis Tresham. Fawkes, care avea 10 ani de experiență militară de luptă în Țările de Jos Spaniole în suprimarea Revoltei Olandeze, a primit sarcina de a se ocupa de explozivi.

Complotul a fost dezvăluit autorităților printr-o scrisoare anonimă trimisă lui William Parker, al IV-lea baron Monteagle, la 26 octombrie 1605. În timpul unei percheziții a Camerei Lorzilor efectuată în preajma miezului nopții de 4 noiembrie 1605, Fawkes a fost descoperit păzind 36 de butoaie de praf de pușcă—suficient pentru a distruge complet Camera Lorzilor—și arestat. Majoritatea conspiratorilor au fugit din Londra după ce au aflat de descoperirea complotului, încercând să-și asigure susținere pe drum. Câțiva au opus rezistență șeriful de Worcester și oamenilor lui în Casa Holbeche; în lupta care a urmat, mai mulți dintre conspiratori, printre care și Catesby, au fost împușcați și uciși. În procesul lor de pe 27 ianuarie 1606, opt dintre supraviețuitori, inclusiv Fawkes, au fost condamnați la a fi spânzurați, târați și sfărtecați în patru.

Detalii despre tentativa de asasinat ar fi fost cunoscute de către principalul iezuit al Angliei, părintele Henry Garnet. Deși a fost condamnat pentru trădare și condamnat la moarte, este îndoielnic cât de mult știa de complot. Întrucât existența lui i-a fost dezvăluită prin spovedanie, Garnet nu a putut informa autoritățile din cauza confidențialității absolute a confesionalului. Deși imediat după descoperirea complotului au fost introduse legi anticatolice, mulți catolici importanți și credincioși și-au păstrat funcțiile înalte timpul domniei regelui Iacob I. Zădărnicierea complotului prafului de pușcă a fost comemorată timp de mulți ani după aceea, prin predici speciale și alte evenimente publice, cum ar fi bătutul clopotelor bisericilor, obiceiuri care au evoluat în sărbătoarea cu focuri de tabără de astăzi

Lampa pe care Guy Fawkes o avea cu el în 1605 se află în Muzeul Ashmolean

din Oxford.

Din secretele istoriei

- Istoria armelor de foc -

Originea armelor de foc este destul de obscură, dar nu există îndoială că poporul chinez a folosit praful de pușcă pentru arme pirotehnice încă de la începutul secolului XI, iar formula pulberii negre a ajuns în vestul Europei, posibil pe filieră arabă, la mijlocul secolului XIII. Explozibilul pe care-l cunoaștem sub numele de praful de pusca a fost inventat de chinezi încă din anul 1045. Era folosit de ei la focurile de artificii. Praful de pusca a ajuns în Europa în anul 1200, și, în scurt timp a dus la apariția armelor de foc. Una dintre primele ilustrații reprezentând o armă de foc a fost găsită pe un document prezentat regelui Eduard al III-lea al Angliei în 1326. Avea forma unei vase puse pe o masă și se declanșa prin aplicarea unei tije încinse în foc pentru aprinderea prafului. Proiectilul era o săgeată cu patru capete. În alte locuri modelele erau mai avansate, astfel un document emis la Florența, Italia, tot în 1326, amintea de tunuri metalice care trageau cu gloanțe de fier, precum și manuscrisul lui Walter de Milemete “De Nobilitatibus, Sapientibus et Prudentibus Regnum” datat 1327.

La primele arme de foc, sistemele de aprindere erau primitive, făcându-se cu ajutorul cărbunilor aprinși sau al unui fier înroșit, arma având ca accesoriu o mică tigaie metalică, plină cu jar de cărbune. Apariția mecanismului de dare a focului cu fitil, la începutul anilor 1400, a fost un mare pas înainte în evoluția armelor. Trăgătorul putea aprinde încărcătura cu ajutorul unui mecanism care deplasa un fitil aprins într-o încărcătură de inițiere. Acest lucru a permis luptătorilor o mai mare mobilitate, în secolele XV-XVI apărând corpurile de arcebutieri și muschetari.

În timpul luptei de la Morat (1476) și a asediului Arrasului (1477) a fost folosită arcebuta, care lansa proiectilele cu ajutorul unei încărcături de praful de pușcă aprinsă cu un fitil. Era o armă destul de grea, pentru manevrarea căreia era nevoie de doi bărbați; pentru a trage, era sprijinită pe o furcă înfiptă în pământ. Se putea trage un foc la interval de două până la cinci minute, la distanța de 100-200 m. Proiectilul, de o formă aproximativ sferică, era împins prin gura țevii peste o încărcătură de praful de pușcă. La capătul țevii exista un mic orificiu care se continua printr-o placă semisferică de mici dimensiuni ce era umplută cu o altă cantitate de praful de pușcă. Acesta era aprins manual, aruncând astfel proiectilul.

Piedica cu roțiță – wheel-lock

Mecanismul de dare a focului cu roțiță și cremene, atribuit ca invenție lui Leonardo da Vinci, a rezolvat problema portului armelor încărcate și gata de executare a focului, fără primejdia ca jarul fitilului să se stingă. Ceasornicarul german Jean Kiefus construiește arcebuta cu roțiță, care va fi perfecționată prin folosirea plăcii de cremene. Mecanismul se arma prin învârtirea unei roțițe, ca de ceas, cocoșul se muta în poziția de tragere iar mecanismul cu roată și cu cremene producea scânteii în placa semisferică cu pulbere a armei, fapt care îi permitea trăgătorului să țină arma în toc până în momentul în care dorea să tragă. În 1525, în lupta de la Pavia, spaniolii au folosit o altă armă, muscheta, mai grea decât arcebuta, dar și mai puternică. În secolul al XVII-lea i se reduce calibrul și devine mult mai ușoară, putând fi suprimată furca înfiptă în pământ, pe care se sprijinea. Pentru a mări viteza și precizia tirului sunt

folosite gloanțe puțin mai groase decât gura de foc, îndesate pe țeavă cu o vergea metalică. Pentru a scurta această operație, apar arme cu țeava mai scurtă, care prefigurează carabinele.

Piedica cu cremene – flintlock

Pușca cu cremene și amnar apare în Franța, în jurul anului 1630. Se încărca pe țeavă, avea o plăcuță de cremene și trăgea un foc la două minute. Diferența față de mecanismul cu rotiță este că tigaia rămânea fixă, iar cocoșul, ținând bucata de cremene se arma (tensiona) și apoi, eliberat, lovea în tigaie producând scânteia care aprindea praful de pușcă din tigaie, iar printr-o gaură de lumină între compartimentul tigăii și țeava puștii, se aprindea și praful de pușcă de pe țeavă, lansând cartușul. În 1703, Vauban îi adaugă baioneta și folosirea ei se generalizează.

În paralel, și tevile armelor suferă modificări importante. Ghinturile, create inițial de armurieri pentru a prelua reziduurile de pulbere arsă și a preveni ancrasarea țevilor, s-au dovedit a fi un element esențial atât în îmbunătățirea preciziei tirului, cât și în îmbunătățirea balisticii exterioare a proiectilelor, imprimând glonțului o mișcare de rotație, astfel stabilizându-i pe traiectoria, măbind considerabil precizia tirului.

Declanșarea cu percuție

Apariția sistemului de aprindere cu capsă a revoluționat încă o dată armele de foc. Ideea de a folosi fulminatul de mercur pentru a aprinde, prin lovire, o încărcătură de pulbere, aparține reverendului Alexander John Forsyth (1768-1843), preot din Aberdeenshire, dar un pasionat mecanic și chimist amator. Datorită invenției sale, armele și încărcătura lor nu mai depindeau de condițiile atmosferice. Armele puteau fi purtate încărcate în siguranța, focul și reîncărcarea se puteau executa mult mai rapid. În loc ca-scanteile să aprinda praful de pușca printr-un imoact brusc, exploda un detonator chimic, declansand incarcatura principala. Prin 1816 aceasta descoperire importanta a fost imbunatatita de altii, care au inchis substanta chimica de detonare in capsule moi de cupru..

În anii 1830, aceste arme au început să fie înlocuite cu arme cu cartuse, cu detonatorul, incarcatura principala și glontul într-o singură unitate. Gloantele alungite au înlocuit pe cele rotunde, iar armele au devenit mai ușor de construit prin încărcarea în chiulasa. Din punct de vedere militar, efectele au fost covârșitoare, arta războiului căpătând noi valențe.

Secolul XIX, este perioada de maximă dezvoltare a fabricării armelor de foc, mii de invenții, inovații, proiecte și încercări aducând armele în configurația pe care o cunoaștem azi. În 1845, francezul M. Flobert inventează muniția ce-i poartă numele, precum și categoria de arme de agrement care este larg răspândită și astăzi.

La mijlocul secolului XIX, pentru ca mici grupuri de albi să lupte mai eficient împotriva indienilor, superiori numeric, a fost pusă la punct prima carabină cu repetiție.

La scurtă vreme, în 1867, colonelul Edward M. Boxer inventează cartușul cu percuție centrală și capsă de inițiere ce-i poartă numele.

Francezii inventează, în 1884, pulberile pe baza de nitroceluloza, iar Franța este prima țară care adoptă pulberea fără fum pentru armele militare, în 1886.

(sursa : internet)

Calendarul lunii noiembrie

David Larry Schwimmer este un actor american nominalizat la premiile Emmy. S-a născut la 2 noiembrie 1966 în Astoria, New York și este cel mai bine cunoscut pentru rolul lui Ross Geller în sitcom-ul Friends (Prietenii tăi) (1994 - 2004).

Cella Serghi (n. 4 noiembrie S.V. 22 octombrie 1907, Constanța, d. 19 septembrie 1992, București) a fost o scriitoare, publicistă și traducătoare română, una dintre cele mai importante prozatoare române ale literaturii interbelice. A debutat cu romanul Pânza de păianjen, fiind susținută de scriitori faimoși ai epocii, ca Liviu Rebreanu, Mihail Sebastian și Camil Petrescu.

Martin Balsam (n. 4 noiembrie 1919 – d. 13 februarie 1996) a fost un actor american de film.

Mihail Tal (n. 9 noiembrie 1936 – d.28 iunie 1992) a fost un leton sovietic șah Grandmaster și al optulea campion mondial de șah (din 1960 până în 1961).

Alexandru Jar (n. 21 septembrie 1911, Iași - d. 10 noiembrie 1988, București), (nume la naștere Solomon A. Jacob) (pseudonimul literar al lui Alexandru Avram), scriitor evreu român.

Henry (sau Henri) Mălineanu (n. 25 martie 1920, București, d. 12 noiembrie 2000) a fost un compozitor de muzică ușoară, romane, operetă, muzică de film și de teatru evreu din România.

Adolphe Stern (n.14 noiembrie 1849 - d. 1931), conducător al comunității evreiești în România, avocat, publicist, scriitor și traducător evreu român. A obținut doctoratul în drept la Leipzig, a fost primul avocat evreu din România. În 1871 a înființat, împreună cu fratele său, Leopold și cu consulul SUA la București, Benjamin Franklin Peijoto, unul din fondatorii lojei Bnei Brith din România, publicația Rumanische Post.

Eugene Paul Wigner (n. 17 noiembrie 1902, Budapesta – d.1 ianuarie 1995, Princeton) a fost un fizician evreu-maghiar, naturalizat american în anul 1936, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică în anul 1963.

Marcel-Valentin-Louis-Eugène-Georges Proust (n. 10 iulie 1871 – d.18 noiembrie 1922) a fost un romancier, eseist și critic francez, cunoscut mai ales datorită romanului În căutarea timpului pierdut

Arieh Warshel (născut la 20 noiembrie 1940, kibuțul Sde Nahum, Israel) este un chimist israelian-american, profesor de chimie și biochimie la University of Southern California (USC), Los Angeles.

Mircea Crișan (n. 8 august 1924, CFR – d. 22 noiembrie 2013, Düsseldorf, Germania) a fost un actor, cabaretist, regizor și umorist, celebru în România anilor 1950-1960 și în Germania restul vieții.

Itzhak Ben-Zvi (n. 24 noiembrie 1884 – d. 23 aprilie 1963) a fost un om politic, istoric și cărturar israelian. A fost președinte al Israelului în perioada 16 decembrie 1952 - 23 aprilie 1963.

Haim Azriel Weizmann (n. 27 noiembrie 1874, Motol, Imperiul Rus – d. 9 noiembrie 1952, Rehovot, Statul Israel) a fost un om politic israelian de centru, unul dintre cei mai remarcabili conducători istorici ai mișcării sioniste, chimist, originar din Belorusia.

Nina Cassian (nume la naștere Renée Annie Cassian, n. 27 noiembrie 1924, Galați - d. 15 aprilie 2014, New York) a fost o poetă, eseistă și traducătoare și compozitoare română, de origine evreiască.

Samuel Langhorne Clemens (n. 30 noiembrie 1835 – d. 21 aprilie 1910) , cunoscut sub pseudonimul literar Mark Twain, a fost un scriitor, satirist și umorist american, autorul popularelor romane „Aventurile lui Tom Sawyer”, „Prinț și cerșetor”, „Aventurile lui Huckleberry Finn” și „Un yankeu la curtea regelui Arthur”.

Anzia Yeziarska (n.29 octombrie 1880 - d.21 noiembrie 1970) a fost o scriitoare de limbă idiș. S-a născut în Pinsk, Polonia Congresului, Imperiul Rus și apoi, a emigrat în New York City.

Selectie – Andreea Panaite

-Planeta Umor-

☛ Sotia, suparata ca sotul e plecat cu zilele de acasa la vanatoare, ii cere insistent acestuia sa o ia si pe ea sa vada ce pasiuni poate naste acest sport sangeros.

Sotul o asaza la locul de panda si-i face instructajul:

- Cand vezi vanatul, ridici pusca, iei linia de ochire si tragi. Atentie, insa, sa fugi repede la vanat, sa nu-ti fure alt vanator trofeul!

Zis si facut.

Se pune femeia la panda. Nu dupa mult timp, sotul aude o impuscatura si apoi o cearta.

Fuge repede in directia respectiva si o vede pe sotie certandu-se cu un domn:

- Da... Daa... doamna! Am inteles! Cerbul e al tau, dar macar lasa-ma sa-i scot saua...

☛ La un proces legat de evaziunea fiscala dintr-o companie, judecatorul intreaba:

- Inculpat, recunoasteti ca dumneavoastra ati incercat sa scapati de plata impozitelor si taxelor prin metoda descrisa mai devreme de comisarul Garzii Financiare?

- Sincer, nu, dar si metoda descrisa de dumnealui merita atentie.

☛ Doi americani, sot si sotie, se aflau in Orientul Mijlociu in vacanta. La un moment dat, un arab se apropie de ei si-i zice barbatului:

- Iti dau 100 de camile pentru femeia ta.

Dupa o tacere lunga, barbatul raspunde:

- Sotia mea nu-i de vanzare.

Sotia, indignata, zice:

- Dar de ce ti-a luat asa mult timp sa raspunzi?

- Am incercat sa-mi dau seama daca as putea duce 100 de camile acasa.

☛ Un individ aștepta lângă un telefon public să termine altcineva convorbirea. A trecut jumătate de oră, dar bărbatul care ținea receptorul în mână nu scosese niciun cuvânt.

- Vă rog să mă lăsați și pe mine să dau un telefon. Stau de 30 de minute, iar dumneavoastră nu faceți nimic acolo.

- Vă rog eu să nu mă deranjați. Am o discuție serioasă cu soția mea.

☛ Suna soneria. Sotia disperata se roaga:

- Doamne fa sa dispara amantul, iar sotul sa nu stie nimic. La care un glas din inalturile cerului spune:

- Bine, fie...te scap... dar cand o sa mori o sa ti se traga de la apa.

Sotia a fost bucuroasa ca a scapat de amant, gandindu-se ca in ceea ce priveste apa...va avea grija si se va feri. Peste un timp apare o oferta de nerefuzat pentru o croaziera pe mare, impreuna cu toate prietenele ei. Se duce femeia in excursie, cand deodata incepe o furtuna.

Femeia iar se roaga:

- Doamne, stiu ca mi-ai spus ca o sa mor din cauza apei...dar acum, gandeste-te... sunt atatia oameni nevinovati...pentru mine o sa omori toti oamenii de pe acest vas?

La care glasul raspunde:

- De-ai sti de cati ani ma chinui sa va adun pe toate la un loc..

Fobiile (1)

Sustinerea unei prezentari publice ii poate face pe oameni sa se emotioneze. Il poate face pe un om sa fie emotionat si ingrijorat multe saptamani inainte de eveniment astfel incat sa se simta rau doar cand isi aminteste de acesta. Sau, alte persoane se tem sa conduca masina printr-un tunel astfel ca ocolesc cu multi kilometri numai ca sa nu treaca prin acel loc. In aceste cazuri, posibil persoana sufera de fobie. Fobia este o teama persistenta si irationala de un obiect sau o situatie care in general este considerata neamenintatoare. Teama este insotita de dorinta de a evita situatia sau obiectul care induce teama si, in unele cazuri, imposibilitatea de a functiona normal in diverse sarcini cum ar fi serviciul sau situatiile sociale. Fobia face parte dintre tulburarile de anxietate, care includ tulburarea de panica, tulburarea posttraumatica de stres, tulburarea obsesiv-compulsiva si tulburarea de anxietate generalizata. Mai mult de 12% din populatie prezinta fobie la un moment de-a lungul vietii, fiind astfel una dintre cele mai frecvente tulburari psihice. Tratamentul fobiei il poate ajuta pe pacient sa reduca fricile si sa se descurce mai bine cu situatiile si obiectele care ii determina anxietatea.

Semne si simptome

Cele mai frecvente forme ale fobiei sunt:

- **Fobia specifica.** Aceasta include teama de spatii inchise (claustrofobia), de animale, in special de paianjeni, serpi sau soareci; teama de inaltimi (acrofobia); de zbor (pterigofobia); de apa (hidrofobia); de furtuni; de stomatolog; de injectii; de tuneluri; de poduri; de a nu fi in stare sa se urce in mijlocul de transport in comun suficient de repede. Iar lista poate continua: exista multe tipuri de fobii specifice.
- **Fobia sociala.** Mai mult decat timiditatea, fobia sociala implica o combinatie de constientizare de sine excesiva, teama de a nu fi privit sau umilit in situatii sociale obisnuite si teama de evaluari negative din partea celorlalti.
- **Teama de spatii deschise (agorafobia).** Multe dintre persoanele care prezinta agorafobie, au dezvoltat-o dupa ce au avut una sau mai multe atacuri de panica. Agorafobia este teama de a fi singur in locuri, cum ar fi in magazine mari, in lift sau intr-o camera plina cu oameni, de unde nu se poate iesi usor in cazul aparitiei unui atac de panica.

Aparitia unei fobii poate fi semnalizata de urmatoarele semne si simptome:

- o teama persistenta si irationala de obiecte, activitati sau situatii specifice;
- un raspuns imediat de anxietate incontrolabila cand persoana este expusa la obiectul de care se teme;
- probleme de functionare in sarcini normale din cauza fricii;
- deseori, constientizarea ca teama este exagerat de mare in comparatie cu stimulul;
- cand se intalneste cu situatia ce declanseaza fobia, pacientul prezinta sentimente de panica, cum ar fi transpiratie, puls rapid, comportament de evitare, dificultati de respiratie si anxietate intensa;
- in unele cazuri, anxietatea poate apare cand persoana doar anticipeaza intalnirea cu situatia de temut.

Copiii pot dezvolta simptome ale fobiei specifice de la varsta de 5 ani, in special fobii legate de mediul natural - cum ar fi furtuni sau animale - sau de lezarea corpului. Fobia sociala si fobia situationala, cum ar fi teama de inaltimi sau de spatii inchise, de obicei apar intre 20 si 30 de ani.

Cauze

Cauzele fobiei sunt in mare parte necunoscute inca. Totusi, se pare ca exista o corelatie stransa intre fobia pacientului si fobia parintilor acestuia. Copiii pot invata fobiile observand reactiile fobice ale unui membru al familiei la un obiect sau o situatie. Un exemplu de fobie invatata este teama de serpi. Neurotransmitatorii din creier, genetica si experientele traumatice de asemeni par sa influenteze dezvoltarea fobiilor.

Consult de specialitate

Simpla senzatie de teama si nesiguranta fata de anumite obiecte sau situatii poate fi normala si comuna. Daca teama nu impiedica desfasurarea vietii, nu este considerata o tulburare si poate sa nu necesite tratament. Dar daca teama devine irationala si incontrollabila astfel incat afecteaza interactiunea sociala sau sarcinile de serviciu, tulburarea poate necesita tratament medical sau psihologic.

Evaluarea initiala trebuie sa fie facuta de un medic, cum ar fi medicul de familie sau un psihiatru, care poate elimina alte cauze ale anxietatii. Apoi, tratamentul poate fi condus de un profesionist in sanatate mentala cum ar fi psihiatrul sau psihologul.

Diagnostic

Medicul va obtine o anamneza, va intreba despre simptome, cat de des apar si ce le declanseaza.

Uneori afectiuni fizice pot apare in acelasi timp cu tulburarea de anxietate. Astfel ca medicul va realiza o examinare fizica completa, astfel incat sa determine daca nu cumva alte conditii medicale in afara fobiei determina simptomele de anxietate.

Fobia poate apare alaturi de ale tulburari de anxietate si poate fi insotita de depresie, abuz de alcool sau alte substante, sau tulburari de alimentatie. Medicul va incerca sa identifice alte tulburari mentale care pot exista inainte de a discuta despre tratament.

Complicatii

Fobia poate determina aparitia altor probleme:

- izolarea sociala: pacientul cu fobie poate evita situatiile sociale si locurile publice; pot apare probleme financiare, profesionale sau interpersonale datorita fobiei sociale si agorafobiei;
- depresia: evitarea mai multor activitati pe care alti oameni le considera placute in viata personala si profesionala poate duce la aparitia depresiei;
- abuzul de substante: unele persoane cu fobii apeleaza la alcool sau alte droguri pentru a face fata stresului; aceasta alegere nesanatatoasa si neinteleapta poate duce la abuzul de alcool sau alte droguri.

Tratament medicamentos

- Beta blocante. Aceasta medicatie functioneaza prin blocarea efectului stimulator al epinefrinei (adrenalina). Ele blocheaza unele semne periferice ale stimulării adrenergice si anxietatii, incluzand pulsul crescut, tensiunea arteriala crescuta, tremuraturile vocii si ale mainilor. Aceasta medicatie poate fi foarte eficienta pentru persoanele care au trac pe scena, dar care trebuie sa tina o prezentare in fata altor persoane. Totusi, nu toate betablocantele sunt eficiente pentru acest scop, si sunt disponibile doar cu prescriptie medicala.

(sursa : internet)

Plantele Medicinale

Plante si ierburi medicinale -3-

ANGELICA - iarba îngerilor

Angelica, plantă cultivată în trecut în grădinile mănăstirilor, este recomandată pentru proprietățile sale vindecătoare și condimentare, pentru aroma deosebită și gustul plăcut, dulce-amăru. Multiplele mijloace de vindecare a bolilor fizice și psihice cu ajutorul preparatelor din angelică arată valoarea deosebită a darului pe care îngerii l-au oferit oamenilor spre păstrarea sănătății. Orice gospodar care va cultiva în grădina proprie această „iarbă a îngerilor“, va avea în casă o adevărată farmacie.

Specia este originară din Islanda, Groenlanda, țările scandinave și Siberia, de unde s-a răspândit în zonele temperate ale Europei și Asiei. Cunoscută și sub denumirile de antonică, anghelină, aglică sau buchiniș, planta cuprinde circa 50 de specii, dintre care cea mai valoroasă este Angelica archangelica, a cărei denumire de gen provine din latinescul „angelus” care înseamnă „înger”. În popor, există tradiția că ea manifestă pe pământ virtuțile îngerilor, fiind destinată oamenilor pentru păstrarea sănătății. În Evul Mediu, angelica era considerată un adevărat panaceu pentru multe suferințe fizice și psihice, care se puteau vindeca sub ocrotirea îngerilor. Însăși denumirea științifică este legată de un vis al unui om cucernic, ce ar fi trăit în Evul Mediu și căruia i-a apărut Sfântul Mihail și i-a arătat „iarba îngerilor“, cu ajutorul căreia va putea vindeca molima de ciumă din localitate. Într-adevăr, bolnavii care au ținut în gură o bucată de rădăcină de angelică au devenit imuni la această boală.

Multe secole la rând s-a crezut că angelica ar avea virtuți magice, fiind folosită contra farmecelor și a deochiului. Mamele aveau grijă să pună rădăcini de angelică în scaldătoarea copiilor bolnavi, aceasta având forța de a chema îngerul păzitor la capul copilului, care se însănătoșea repede.

În legendele românilor se spune că Pinteia, haiducul din munții Maramureșului, cunoștea forța de tămăduire pe care o avea „iarba îngerilor“ și bea palincă cu angelică, pentru a fi ferit de ciumă și holeră, de supărări, sminteală, lingori sau de gloanțele dușmanilor. Tot în Transilvania, exista convingerea că o înghițitură de palincă, împreună cu un macerat din semințe, tulpini sau rădăcini de angelică, putea să vindece bolile de stomac, răcelile, gripele, reumatismul și depresia, iar bătrânii căpătau vigoarea tinereții. Din folclorul locuitorilor din satele de munte aflăm că „iarba-îngerilor“ este eficientă doar în vindecarea oamenilor cu cuget curat deoarece, în fața unui om rău sau lacom, planta își pierde forța tămăduitoare, prin plecarea îngerilor păzitori. Din dragoste față de locurile în care a crescut, angelica plânge în momentul recoltării ei și de aceea se recomandă ca tăierea să se facă numai seara, după ce planta a adormit.

Angelica – monument al naturii

Crește spontan în etajul montan și submontan, la altitudini de 500-1500 de metri, prin locuri stâncoase și umede, la marginea pădurilor și pe malul râurilor. Fiind declarată monument al naturii și deci ocrotită prin lege, la specia spontană nu este admisă recoltarea plantelor, pentru a evita dispariția ei din natură. De

Vrei să trăiești 100 de ani? Fă următoarele 50 de lucruri

(Besse Cooper a fost până săptămâna trecută cea mai în vârstă persoană de pe planetă. Ea a murit la 116 ani. Secretul: nu a mâncat niciodată junk food și și-a văzut de treburile ei)

- Citește o revistă cu susul în jos Ieși în mod conștient din zona ta zilnică de confort și citește o revistă ținând-o cu susul în jos, scrie cu cealaltă mână, ceartă-te pentru lucruri în care crezi, asculta muzică care nu-ți place. Toate acestea te vor ajuta să repari părțile afectate din creier. Mănâncă ceva roșu Un ardei roșu conține mai multă vitamina C decât o portocală. Sfecla conține nitrați care ajută vasele de sânge să se relaxeze, iar roșiile sunt pline de licopen, un antioxidant puternic ce lupta împotriva cancerului, bolilor de inimă și a multor probleme.
- Aleargă 1 kilometru cât de repede poți Viteza cu care poți alerga un kilometru la 40 sau 50 de ani este viteza cu care vor veni peste tine bolile de nima 30-40 de ani mai târziu.
- Fii atentă unde pui mâna Poate că te speli pe mâini de fiecare dată când mergi la toaletă, însă nu îți garantează nimeni că persoană dinaintea ta a făcut același lucru. Asta înseamnă că mânerul ușii poate fi un loc plin de bacterii.
- Mănâncă o banană Poți reduce presiunea arterială – deci riscul de a face atac de cord și boli de inimă – crescând alimentele bogate în potasiu cum ar fi bananele, sucul de fructe și fructele uscate.
- Practică squatting Este un mod de a-ți antrena mușchii. Fără a avea un scaun, așează-te și ridică-te. La bătrânețe vei putea evita căderile.
- Bea un ceai în fiecare zi Ceaiul reduce nivelul de stres, nivelul hormonilor și crește rata supraviețuirii în urma unui atac de cord cu 28%.
- Mergi la culcare cu o oră mai devreme O oră de somn în plus poate fi suficientă pentru a scădea presiunea arterială în mai puțin de 6 săptămâni.
- Dacă ești în spital, bea iaurt Un iaurt nu numai că îți păstrează stomacul sănătos, însă s-a demonstrat că are un efect pozitiv asupra imunității. Folosește ața dentară în fiecare zi Dacă pe lângă pasta și periuța folosești și ața dentară, poți câștiga 6,4 ani. Bacteriile care cauzează inflamațiile sunt precursorii bolilor de inimă.
- Respira cu un pai În fiecare zi încearcă să respiri adânc... printr-un pai. Acest lucru îți va îmbunătăți funcția plămânilor, îți va încetini bătăile inimii și îți va scădea presiunea arterială.
- Ține-ți locuința în ordine Având grijă de bani, fiind orientat spre detalii și punând totul la loc îți va stimula serotonina din creier, responsabilă de cât mănânci sau cât de bine dormi.
- La micul dejun mănâncă șuncă, nu cârnați Dacă vei face acest lucru, arterele tale nu se vor înfunda și vei reduce riscul unui atac de cord sau al dementei.
- Nu te teme de ce e mai rău Îngrijorându-te de starea sanatații tale nu este un lucru rău, însă va trebui să iei atitudine. Cei care își fac griji sunt mult mai predispuși la accidente sau violență.
- Mergi pe jos în fiecare zi Plimbările pe jos sunt un lucru bun. Ele îți limpezesc mintea și te feresc de un declin al memoriei.
- Pune mai puțin în farfurie Șobolanii, șoarecii, muștele și maimuțele trăiesc mai mult atunci când mâncarea lor este redusă la o treime. Deci concluzia este că atunci când mănânci mai puțin, metabolismul are mai puțin de muncă, încetinește și produce mai puțini radicali liberi.

(sursa internet- selectie : **Harieta R.**)

Muzee din Romania

Muzeul Aurului din Brad

Simbol al orașului Brad și punct de atracție deosebit pentru cei care călătoresc prin Munții Apuseni, muzeul adună în vitrinele sale aurul scos din adâncuri, prin munca miilor de mineri care au trudit în zăcământul de la Mina Barza, vreme de sute de ani. Specialiștii afirmă că există date conform cărora de la Mina Barza a fost produsă circa un procent din cantitatea de aur existentă în lume. Mina a fost închisă în anul 2006.

Prima atestare a Muzeului Aurului apare într-un document din anul 1912, notă care poartă semnătura unui vizitator. Muzeul Aurului din Brad este o expoziție unică în Europa și printre cele câteva muzee ale aurului din lume. Vechi de mai bine de 100 de ani, acest muzeu a adunat mii de exponate din întreaga lume.

De la mici fărâme de metal prețios la pepite masive și de la mărunte bijuterii la statuete de aur, toate reprezentând măiestria prelucrării aurului. De altfel spectaculozitatea este o caracteristică a celor mai multe obiecte de aur expuse aici. Și în mod ciudat, autorul celor mai neobișnuite forme nu este omul ci natura. În forma sa neprelucrată, așa cum a fost extrasă ea din mină, aurul este adesea adunat sub formă de lamele, filamente, înglobat în alte minerale sau pur și simplu sculptat în forme dintre cele mai sugestive.

Și mai mult chiar, Muzeul Aurului din Brad oferă o privire asupra istoriei țării noastre scrisă cu obiecte arheologice descoperite în regiunea Bradului în timpul cercetărilor miniere. Ele dovedesc prezența omului pe aceste meleaguri cu mai mult de 5000 de ani în urmă iar uneltele descoperite aici stau mărturie faptului că metalul prețios a început să fie excavat în zonă acum circa 2000 de ani.

Dacă ar fi să fie socotite strict după greutatea lor, cele circa 20 de kilograme de aur din muzeu ar însemna ceva... dar nu prea mult. Cu toate acestea, majoritatea exponatelor au fost evaluate la valori extraordinar de mari, ajungând chiar și la jumătate de milion de euro. Motivul acestor prețuri exorbitante este unicitatea pieselor expuse, majoritatea prelucrate de mâna naturii și extrase cu mare migală de minerii ce le-au descoperit. Cu nume sugestive precum „Harta României”, „Penița lui Eminescu”, „Leul” sau „Dansatoarea de Flamenco”, aceste obiecte unice par să spună fiecare o poveste în sine. Însă, de departe, cele mai apreciate piese din Muzeul Aurului de la Brad sunt două „șopârle” sculptate de natură din aur pur și care sunt evaluate fiecare la 3 milioane de dolari.

Colecția cuprinde:

- obiecte arheologice descoperite în zona Brad - Crișcior care dovedesc existența omului în urmă cu 5000 de ani și a unei activități de extragere a aurului de 2000 de ani. Uneltelor și obiectelor vechi folosite la extragerea și prelucrarea minereului aurifer, specifice ultimelor două secole, li se alătură și imagini fotografice sugestive privind aceste activități.
- aurul într-o ipostază inedită, aceea de minereu: fin dispersat, liber sau concrescent cu alte minerale, lamele, filamente, dendrite, granule și rarele combinații chimice naturale ale aurului

cu telurul, între care silvanit și nagyagyrt s-au identificat pentru prima dată în lume în zăcăminte din Munții Apuseni.

- zăcămintele din zona Bradului forme spectaculoase care sugerează vizitatorului plante, animale sau alte obiecte: frunze, flori, șarpe, cățel, aripi de pasăre, tun, harta României.
- 800 exponate provenind din foarte multe țări, organizate pe criterii științifice: noțiuni generale despre minerale, geneza acestora, proprietăți fizice după care pot fi determinate, compoziție chimică: sulfuri metalifere, săruri halogenate, oxizi, săruri oxigenate (carbonați, sulfati, silicați, etc). Câteva dintre aceste minerale au fost identificate pentru prima oară în lume în zăcăminte din România.

Una din șopârle

Fulgi de aur

Lingou. Muzeul Aurului din Brad

Pulbere. Muzeul Aurului din Brad.

Balerina

- **Doctorii au reconstruit 80% din pielea unui băiat cu ajutorul celulelor modificate geneti**
Epidermolysis bullosa (EB) este o condiție rară în care se fac bășici de la cele mai neînsemnate răni. Recent, o echipă de cercetători de la University Modena și Reggio Emilia din Italia au tratat un copil cu această condiție, utilizând genetica pentru a crea noi celule ale pielii. În 2015, un băiat în vârstă de 7 ani a ajuns la un spital din Germania după ce 80% din pielea sa a fost pierdută din cauza bolii de piele. După ce metodele tradiționale au eșuat, părinții au apelat la altfel de reconstruire. Profesorul Michele De Luca și echipa condusă de el a dezvoltat o nouă metodă de a trata EB-ul, una care implică atașarea pielii modificate genetic de dermă, stratul intern al țesutului care alcătuiește pielea (epiderma este stratul exterior). De Luca și echipa sa au luat celule din restul de 20% din pielea neafectată și le-au folosit pentru a crește culturi de proteină care nu au semne ale bolii. Acestea au fost utilizate ulterior pentru a realiza grefe de piele, care au înlocuit pielea pierdută. În studiul echipei, publicat în Nature, cercetătorii au scos la iveală că băiatul a fost externat în februarie 2016. În noiembrie 2017, la 21 de luni după a treia și ultima intervenție chirurgicală, a fost examinat din nou, recuperându-se complet. „Epiderma este stabilă și robustă și nu face bășici, nu se irită și nu necesită unguente și medicație”, a precizat echipa. Totuși, au sugerat că tratamentul nu ar fi necesar pentru cazurile mai puțin severe, doar pentru cazurile grave precum acesta. Copilul va fi ținut în continuare sub observație pentru a fi siguri de efectele benefice pe termen lung.
- **Proiectul îndrăzneț al unui român: autoturismul care se repară singur** Un român participă la realizarea mașinilor viitorului. Un important producător auto din Italia a prezentat în Statele Unite un prototip de vehicul care se repară singur. Acesta este realizat în colaborare cu un laborator al Institutului de Tehnologie din Massachusetts, condus de românul Mircea Dincă. Mașinile care se repară singure au fost până acum doar de domeniul filmelor SF. Un producător auto italian a adus însă tehnologia în prezent. Vehiculul se numește Terzo Millennio, adică al Treilea Mileniu, și este ceva absolut revoluționar. Super-bolidul este alimentat de patru motoare electrice. Acestea se vor alimenta însă din supercapacitori incluși în fibra de carbon din care este construită mașina, astfel că se poate spune că bateria face parte din caroserie. Iar cercetătorii de la MIT, Institutul de Tehnologie din Massachusetts, vor dezvolta o fibră de carbon care se repară singură în cazul apariției unor crăpături. Microcanalele din fibra de carbon vor conține elemente chimice care vor fi eliberate la apariția rupturilor pentru ca acestea să nu se extindă.
- **O metodă eficientă și inedită de a scăpa de deșeurile de plastic este furnizată de omizi** Larvele care se hrănesc cu plastic din polietilenă au o comunitate de bacterii digestive mai diversă, ceea ce le ajută să proceseze plasticul, conform studiului cercetătorilor de la Texas Tech University din Lubbock, Statele Unite. Scufundarea plasticului într-o asemenea populație de bacterii poate ajuta la reciclarea acestui material poluant. Polietilena este larg folosită pentru a face pungă de plastic și alte materiale pentru împachetare, dar acesta poate rezista în gropi de gunoi chiar și sute de ani. Recent, savanții au identificat mai multe specii de omizi care par să mănânce și să digere plasticul. Totuși, aruncarea

pungilor într-un coș plin cu aceste organisme nu este o soluție tocmai practică. De aceea, cercetătorii au dorit să afle secretul acestor organisme, hrănind larvele speciei de molie numită *Plodia interpunctella* și analizând bacteria din intestinele acestora. Grupul de control care avea o dietă bazată pe cereale avea intestinele dominate de o bacterie numită *Turicibacter*, un grup de bacterii care apare de obicei în sistemul digestiv al animalelor. Omizile care se hrăneau cu plastic au avut o populație mai diversă, având comunități însemnate de *Tepidimonas*, *Pseudomonas*, *Rhizobiales* și *Methylobacteriaceae*.

- „Unele dintre aceste bacterii au format colonii și au ajutat la degradarea plasticului în oceane”, a precizat Anisha Navlekar, co-autoare a acestui studiu. Astfel, „are sens ca aceste microorganisme să ajute omizile să dezintegreze plasticul”.

- **O echipă de oameni de știință australieni** au reușit să obțină pui de corali în zona Marii Bariere de Corali din Australia, succesul proiectului oferind o speranță că situl inclus în Patrimoniul Mondial ar putea supraviețui în fața amenințărilor de mediu. Celule sexuale provenind de la corali au fost colectate în timpul sezonului de înmulțire din luna noiembrie a anului trecut din zona recifului aflat în preajma Insulei Heron. Din acestea au fost obținute peste un milion de larve care au fost ulterior eliberate în sălbăticie și amplasate deasupra coralilor, sub dispozitive subacvatice speciale de protecție. 100 dintre acestea au supraviețuit și s-au dezvoltat cu succes. Metoda a fost folosită și în Filipine, unde materialele explozive utilizate pentru omorârea cârdurilor de pești au distrus corali.

- **Doi cercetători au descoperit o specie de muște impermeabile.** Muștele pot fi scufundate în apă, lăsate preț de câteva momente și scoase intacte. E cunoscut că muștele alcaline (*Ephydra hians*) apar sub suprafața lacului Mono din California și se hrănesc cu alge subacvatice. Michael Dickinson și Floris van Breugel de la Institutul de Tehnologie din California au pus muște alcaline și alte șase specii zburătoare în bazine de apă care conțin diferite concentrații de săruri. Când aceste specii s-au scufundat în soluții cu niveluri ridicate de săruri de carbonat de sodiu, despre care se cred că se găsesc din abundență în Lacul Mono, muștele alcaline au făcut față cu brio acestei experiențe. Față de celelalte specii zburătoare, muștele alcaline au rămas uscate și au scăpat cu viață din apă. S-ar putea spune că aceste muște sunt impermeabile. Insectele rămân, în general, uscate datorită unui amestec de fibre de păr și ceară. Dickinson și van Breugel au privit muștele alcaline printr-un microscop electronic și au descoperit că acestea sunt extra păroase, ceea ce poate ajuta la respingerea apei. Astfel, se creează o barieră în calea electricității și izolează pielea încărcată pozitiv de muște din apa lacului Mono, care conține o mulțime de particule încărcate negativ. Lacul Mono s-a format în urmă cu cel puțin 760.000 de ani ca un lac într-un terminal de Bazin Endoreic. Lipsa unei ieșiri determină acumularea unor săruri în lac, care-l fac să devină alcalin.

- **Oamenii de știință au descoperit că o populație izolată de urangutani** care trăiește în insula indoneziană Sumatra prezintă caracteristicile unei specii noi, a declarat joi un cercetător implicat în studiu. Până acum, urangutanii erau clasificați ca făcând parte din două specii distincte care reflectau răspândirea lor geografică: urangutanul de Borneo (*Pongo pygmaeus*) și urangutanul de Sumatra (*Pongo abelii*). Noua specie, numită urangutanul de Tapanuli (*Pongo tapanuliensis*), trăiește în zona Batang Toru din Sumatra de Nord și are un număr estimat de 800 de membri. Noua descoperire i-a făcut pe oamenii de știință să tragă concluzia că există mai puțin de 7.000 de urangutani de Sumatra în libertate. Ca și celelalte specii de urangutan, grupul de la Tapanuli este și el amenințat de braconaj și de distrugerea habitatului.

(Sursa : descopera.ro, point.md/ro)

Stiati ca :

CATEVA DIN PICANTERIILE ISTORIEI

- În Franța secolului al 16-lea, cuplurile proaspăt căsătorite trebuiau să stea fără haine afară în timp ce mirele îi săruta miresei piciorul stâng.
- În 1836, generalul Mexican Santa Anna a ținut funeralii de stat pentru piciorul său stâng amputat.
- În marele incendiu din Londra anulului 1666, au fost uciși doar 6 oameni.
- În civilizația inca se considera că doi oameni sunt căsătoriți în momentul în care făceau schimb de sandale.
- În evul mediu oamenii obișnuiau să bea pudră de aur amestecată cu apă pentru a scăpa de dureri.
- Primul zbor cu un balon a durat 23 de minute, vreme în care s-au parcurs 5, 5 mile.
- Prima zi a muncii s-a sărbătorit marți, 5 septembrie 1882, în New York.
- Cel mai scurt război din istorie s-a purtat între Marea Britanie și Zanzibar în 1896. Zanzibar s-a predat după 38 de minute.
- În Japonia în trecut stângăcia unei femei putea trece drept motiv de divorț.
- China este prima țară care introduce banii de hârtie, dar Suedia (Banca Sedlar) emite prima bancnotele.
- Prima mare industrie englezească a fost cea a producției de lână.
- John Hancock este singurul dintre cei 50 de semnatari ai Declarației de Independență care chiar a semnat-o pe 4 iulie.
- Leonardo da Vinci putea să scrie cu o mână și să deseneze cu cealaltă.
- Mai bine de 5600 de oameni au murit în timp ce lucrau la construcția canalului Panama.
- Aztecii din America centrală foloseau sânge animal amestecat cu ciment drept mortar pentru clădiri.
- Chinezii din vechime tratau dizinteria cu marijuana.
- Turnul Londrei, a cărui construcție a început în 1078, adăpostea la un moment dat o grădină zoologică
- Dar a servit și ca observator, închisoare, turnătorie și în momentul de față sediu al bijuteriilor coroanei.
- În cel de-al doilea război mondial s-au implicat 57 de țări.
- Până în secolul al 19-lea în Siberia se întrebuițau blocuri solide de ceai ca monedă de schimb.
- Când Thomas Jefferson devine președinte al SUA în 1801, 20% din populație este alcătuită din sclavi.
- În 1917 Margaret Sanger ajunge în închisoare vreme de o lună pentru înființarea primei clinici în care se poate face avort.
- După războiul civil din SUA, între 33 și 50% dintre bancnotele aflate în circulație sunt false.
- Petru cel Mare l-a executat pe amantul soției sale și a obligat-o să păstreze capul său într-un borcan cu alcool în dormitor.
- În 1801, atunci când Thomas Jefferson a devenit președinte al Statelor Unite, 20% din populație era alcătuită din sclavi.
- Supranumita „ciuma dansului”, o manie care a durat o luna întreaga a ucis zeci de oameni în anul 1518. Persoane din Strasbourg, Franța au dansat până la epuizare sau până au căzut prada atacurilor cardiace. Un alt caz celebru prezintă un grup de oameni ce au început să danseze pe un pod, care în cele din urmă s-a daramat în urma vibrațiilor și a greutății participanților.

Xxx - Naya Rivera a fost arestată. În vârstă de 30 de ani, a fost acuzată de violență domestică după ce soțul ei, Ryan Dorsey a povestit că l-a lovit în cap și i-a spart buza când a vrut să-și scoată copilul la plimbare. De altfel soțul vedetei a și prezentat o înregistrare video din care reiese că soția sa l-a bătut. Ea a petrecut mai multe ore în secția de poliție din orașul natal al soțului ei în Virginia.

Xxx –Rihanna a revenit în insula sa natală, Barbados, pentru a lua parte la un eveniment organizat chiar în onoarea ei. Locuitorii insulei din Caraibe sunt foarte mândri de succesul vedetei, așa că au decis să o onoreze cu propriul bulevard. Bulevardul pe care celebra artistă s-a născut a fost redenumită în „Rihanna Drive”.

Xxx - Actrița Jennifer Lawrence, de 27 de ani s-a despartit de regizorul Darren Aronofsky, de 48 de ani, după un an de relație discrete. O sursă din anturajul celor doi a spus că despărțirea a fost una amiabilă și cei doi au decis să rămână prieteni.

Xxx – Actorul și cântărețul american David Cassidy, în vârstă de 67 de ani, a ajuns în stare gravă la spital, după ce mai multe organe au început să-i cedeze. Fostul star din „The Partridge Family” ar avea nevoie de un transplant de ficat. În ultimii ani, acesta a vorbit adesea despre abuzul de alcool care i-a marcat o parte din viață. De altfel, între 2010 și 2014, el a fost arestat de trei ori pentru că a condus sub influența băuturilor alcoolice. Ultima oară el a fost trimis la un centru pentru dezalcoolizare.

Xxx - Britney Spears are o nouă pasiune și a început deja să și câștige bani din asta. Cântăreața a început să picteze, iar primul ei tablou s-a vândut pentru suma de 10.000 de dolari. Bani nu au fost păstrați de vedetă, ci au fost donați pentru victimele atacului din Las Vegas.

Xxx - Actorul Brad Bufanda, în vârstă de 34 de ani, s-a sinucis. Tânărul celebru pentru rolurile din „Veronica Mars” și „Malcolm in the Middle” a decis să-și pună capăt zilelor, sărind de pe o clădire din Los Angeles. Înainte de a face acest gest extrem, Brad Bufanda postase pe rețelele de socializare mai multe imagini în care amintea de problemele lui de sănătate și de declinul carierei sale. Totodată, el a lăsat un bilet de adio, pe care erau trecute numele părinților și în care le-ar fi mulțumit persoanelor importante din viața sa.

Xxx - Rapperul american Sean ”Diddy” a anunțat cu ocazia împlinirii vârstei de 48 de ani, că își schimbă numele de scenă pentru a cincea oară, urmând să răspundă la numele Love aka Brother Lov.

Xxx – Actrița din celebrul film „Step Up” a fost violată și ucisă de un om al străzii, după ce a încercat să îl ajute pe acesta. Bărbatul a fost condamnat la 30 de ani închisoare după ce și-a recunoscut fapta, abia la un an de când a comis oribila crimă.

Xxx –Cântăreața egipteană Shaimaa Ahmed, reținută din cauza unui videoclip muzical indecent. Tânăra de 25 de ani a fost arestată pentru o săptămână. În videoclip ea apare îmbrăcată doar cu lenjerie intimă, mănâncând o banană.

Xxx – Vedeta porno Ron Jeremy, în vârstă de 64 de ani, este acuzat de hărțuire sexuală și viol de mai multe femei. Acuzațiile împotriva legendarului star din industria pornografică au început să apară după ce actrița porno Ginger Banks a început să detalieze presupusele agresiuni ale lui Jeremy realizate asupra mai multor vedete din industria filmului pentru adulți. Un alt incident a avut loc în 2014, când actrița Danica Dane la acuzat pe Jeremy de agresiune sexuală în timpul unei expoziții. Trei prieteni ai lui Dane au fost informați despre incident imediat după aceea și au susținut povestea ei. (Andreea Panaite)

INFO CLUB

Comunitatea Evreilor din Focsani pune la dispozitia celor interesati o bogata bibliografie despre cultura, istoria si traditia poporului evreu. La cublul comunitatii pot fi imprumutate carti, reviste, ziare, pot fi vizionate filme sau se poate asculta muzica pentru toate gusturile.

- 📖 Remember 2 noiembrie 1917 - 100 de ani de la semnarea unui document _ (**Declarația Balfour**) care avea sa pună bazele creării ulterioare a statului Israel. Remember realizat cu sprijinul membrilor din comunitatea din Focsani (scurt istori, poze) ;
- 📖 Remember 4 noiembrie 1995 - 22 de ani de la asasinarea, în 1995, a fostului premier israelian Yitzhak Rabin, laureat al Premiului Nobel pentru Pace și artizan al unei apropieri cu palestinienii. Remember realizat cu sprijinul membrilor din comunitatea din Focsani (scurt istori, poze) ;
- 📖 Comunitatea Evreilor din Focsani a participat in Sala Balada, la Spectacolul “ De Ziua României”,organizat de Cercul Militar Focșani, filiala Vrancea si Ansamblul Flocloric Țara Vrancei ;
- 📖 Membrii comunitatii au participat la Sala Balada care a găzduit miercuri, 15 noiembrie a III-a editie, consecutiv, a activității intitulate „In memoriam- Adrian Păunescu” , organizată de Școala Gimnazială Nr.7 Focșani, în parteneriat cu Primăria Municipiului Focșani și Ansamblul „Țara Vrancei” ;
- 📖 La Sinagoga din Focsani,Odobesti si Ramnicu Sarat au fost prezenti membrii ,elevi si prieteni, pentru a fi alaturi la activitatea KESHET XI ;
- 📖 POVESTI DE FAMILIE S-a continuat activitatea realizata de Membrii Comunitatii Evreilor la Focsani – Noiembrie 2017 ;

Asteptam sa ne contactati in vederea unor sugestii, articole, fotografii si alte documentatii ce fac rostul a fi publicate pentru cei ce vor sa fie informati sa citeasca.

r_mircea67@yahoo.com ce_focsani@yahoo.com

Parte din informatii sunt preluate din diverse surse , reviste, website-uri sau mijloace media
!!!!

Sub Steaua lui David, cu Dumnezeu (20)

Boris Druță

- Portrete de ieri și de azi ale intelectualilor evrei -

De ce să nu recunoaștem că toată viața a fost adeptul ideologiei, mai bine zis al teoriei înfăptuirii orînduirii socialist-comuniste, deși nu a acceptat niciodată să fie membru al PCUS. Aflîndu-se în Cernăuțul lui Eminescu și Aron Pumnul, pentru că simpatiza ideea comunistă, chiar l-au arestat, dar nu l-au condamnat, fiindcă tînărul Ihil... a izbutit să fugă și a mers la Iași ca să facă agitație. Aici însă curînd i-a venit mintea moldovanului cea de pe urmă, se tezește „ din somnul cel de moarte”, se lasă de propagandă și de lipirea unor foi volante, îmbrățișînd definitiv și ireversibil creația literară.

Foarte curînd Ihil Șraibman a plecat și a trăit la București, angajîndu-se ca sufleur la teatrul evreiesc. Timpul petrecut în capitala României a fost hotărîtor pentru destinul omului de creație, scriitorul Ihil Șraibman. Întîlnindu-se și conversînd cu mari personalități ale intelectualității evreiești, dar și românești ale timpului, s-a maturizat, a îndrăgit și mai mult cuvîntul ce se cerea scris pe hîrtie. De menționat că debutul lui literar avusese loc în 1936 , cînd publicase prima poezie într-o revistă din SUA de limba idiș – „Semnalul”. Muncea cu sîrg, acumulînd cunoștințe, acumulînd experiență de viață. Tot la București Ihil Șraibman s-a căsătorit cu Olga, prima lui soție pe care a iubit-o și a cîntat-o în creația sa. Împreună cu Olga a conviețuit 35 de ani. Ihil vorbea deschis și sincer, mărturisind că Olga a fost o femeie cultă, inteligentă, cunoștea multe lucruri, l-a învățat multe și pe dînsul. Se poate spune că ea l-a pus pe picioare, l-a disciplinat, pentru că în virtutea tinereții sale, Ihil mai comitea și unele greșeli. Bunăoară în anul 1940, cînd sovieticii au răpit cu tancurile Basarabia, el a dat crezare satrapilor staliniști, care au promis o viață înfloritoare popoarelor Uniunii Sovietice. Măgulit de minciunile comuniștilor, el sosește cu soția la Chișinău, unde o habă de vreme a colaborat cu teatrele evreiești de aici. Își amintea mereu de Sidi Taly, o mare artistă și de regizorul Iacov Șternberg, cunoscuți intelectuali în arealul evreiesc din acele timpuri. Ca și Ihil, aceste două personalități culturale au venit la Chișinău de la București pentru a contribui la ameliorarea culturii evreiești din ținut. La Chișinău se deschisese teatrul evreiesc și totul părea să meargă spre bine. În anul 1940, Ihil Șraibman a fost primit printre primii 10 membri în Uniunii Scriitorilor din Moldova sovietică. Dar vine anul 1941. Începe cea de-a II-a conflagrație mondială și odată cu ea și cea mai dramatică perioadă din destinul omenirii. În timpul războiului evreii sunt nimicîți, care fuge, care emigrează. Într-un cuvînt, nu s-a mai păs trat nimic din acea viață idilică a copilăriei decît numai ruinele unui cimitir evreiesc unde-și dorm somnul de veci străbunii lui Ihil Șraibman la Vadul Rașcov. Scos din para focului, Ihil cu familia este evacuat în Uzbekistan, unde nu mai are posibilități să scrie pentru că este mobilizat la grele munci agricole în colhozurile „Stalin – I”, „Stalin-2” și „Stalin-3”. Iarăși vorba românească cea cu binele și răul. Cu toate-acestea, în serile de repaos continua cu insistență să caute cuvîntul potrivit la locul potrivit, muncind la prima lui carte... În acele condiții extraordinar de grele în viața lui s-au petrecut două evenimente... luminoase. În anul 1944 soția Olga naște pe unicul lor fiu pe care l-au numit Eduard. Și a finisat prima carte de nuvele , care la 1946 a văzut lumina tiparului la Moscova intitulată „Trei veri” . „

Eu am un neajuns, zicea adeseori în glumă Ihil Şraibman, nu pot să nu citesc gândurile oamenilor, pentru care pătimesc. Doar nu tuturor le place atunci când le spui adevărul în faţă!”. În timp ce el glumea lumea îl stima pentru că vedeau în el un bun povăţuitor şi un iscusit îndrumător. La dînsul, mărturiseşte dna Marina, veneau oamenii ca la Rebe, adică ca la cel mai de onoare şi mai sigur sfătuitor. Totodată a fost un bărbat elegant, tacticos în relaţiile sale atît cu bărbaţii, cît mai ales, cu femeile... Revenind la firul amintirilor despre soţ, aflu de la dna Marina că în anul 1945 Ihil a revenit cu familia în Basarabia şi îndată a poposit şi la baştina copilăriei Vadul Raşcov.... Şi s-a dedicat întru totul scrisului. Au venit ani grei de foamete şi lipsuri îngrozitoare. Dezaprobînd, mai mult neglijînd într-un fel starea socială dezastruoasă, Ihil Şraibman s-a retras în ale sale, s-a cufundat în scris. Scria nuvele, schiţe, miniaturi, romane. Aşa scriind nici nu bănuia ce altă tragedie mare îi bătea la uşă. În anul 1967 a plecat la Domnul soţia Olga, pe care, nu ştiu dacă face să spun, a iubit-o toată viaţa dedicîndu-i cele mai frumoase file din creaţia sa. A iubit femeile în adevăratul sens al cuvîntului, căci dna Marina, ce-a de-a doua lui soţie, a venit la casa lui în zbor de porumbiţă, oferindu-se să-l salveze de singurătate şi să-l ajute să mai trăiască şi să mai scrie. Trăieşte, iubeşte şi scrie. Probabil că tocmai în această perioadă aşterne pe hîrtie miniaturile „Tatăl şi fiul”, „Zîmbetul”, „Azima”, „Visuri grele”, romanul despre adolescenţa sa „Şaptesprezece”, „Mai departe...” şi atîtea, altele. De aici încolo pînă la sfîrşit începe o altă poveste din biografia Patriarhului limbii şi literaturii idiş din Basarabia. Adevărata poveste de dragoste cu a doua lui soţie, Marina...

Dna Marina ne spune că s-a întîlnit prima dată cu Ihil Şraibman la casa de creaţie a scriitorilor din Gagra (Abhazia). Au făcut cunoştinţă în timpulcălătoriei pe un vapor. Ea venise în Georgia din Ural, să respire aer sudic şi să acumuleze forţe ca să poată continua munca de învăţătoare de muzică. Dar n-a fost să fie cum a vrut omul ci cum a dat Domnul. De data aceasta însă Domnul i-a scos în faţă un bărbat solid, chipeş, frumos, elegant în maniere şi comportament rafinat, aşa cum Marina numai putea să viseze în munţii Ural. Diferenţa de vîrstă dintre Ihil şi ea era de 27 de ani! Dar ea a simţit ca şi Ihil că se iubesc, nu pot trăi unul fără altul şi trebuie să-şi lege destinul. Doamna Marina recunoaşte că atunci prietenele o sfătuiau să se mai gîndească. După un an şi ceva de corespondenţă intensă simţeau definitiv... Ihil Şraibman a plecat la ea în Ural şi i-a cerut mîna. Marina n-a rezistat ispitei şi a decis să-i răspundă afirmativ, venind la el la Chişinău. Azi nu regretă pasul făcut, dar îi pare rău că viaţa-i scurtă.... Trăieşte mereu într-un sentiment de nostalgie. „Datorită lui Ihil am devenit alt om decît am fost, zice dna Maria. Viaţa lui a devenit şi viaţa mea. Cred că şi moartea o să ne unească. Am făcut totul ce am putut ca Ihil Şraibman să supravieţuiască pînă peste 90 de ani. El prefera să se îmbrace simplu şi elegant. A fost şi va fi cît voi trăi pentru mine cea mai mare autoritate. De la el am învăţat totul: limba idiş, maniere de comportament, a pătrunde în tainele idişului, a mînuşi pana... inclusiv minunata bucătărie evreiască. La început comunicam doar ruseşte, mai apoi, cu anii, am trecut la idiş. Tot aşa vorbim şi acum, când ne întîlnim în visuri. Ihil avea hederul său, avea discipolii lui cum ar fi Boris Sandler, Mişa Lemster, Mihail Felizenbaum, Zisea Veisman. La biblioteca evreiască „I.Mangher” din Chişinău peste un deceniu, (de rînd cu bunul său prieten Sergo Benghelsdorf, care conducea şi conduce centrul muzicii evreieşti) Ihil Şraibman a fost conducătorul şi însufleţitorul cercului de studiere „Idiş-Ţenter”. Cu toate acestea se chinuia mereu vîzînd nihilismul, atitudinea indiferentă, plină de neglijenţă, îndeosebi a tinerei generaţii faţă de dragostea lui eternă, cum se topeşte, cum odată cu emigrarea masivă peste hotare idişul dispare din graiul evreilor... Era marea lui durere şi marele lui necaz. Harul scriitoricesc a făcut ca azi cărţile lui să fie cunoscute îndeosebi peste hotarele Republicii Moldova: în Polonia, Germania, Israel, Ungaria, SUA, Australia, Rusia.

„Oameni de știință români din secolul al XIX-lea”

Constantin Climescu

Constantin Climescu (n. 30 noiembrie 1844, Bacău — d. 6 august 1926, Iași) a fost un matematician român, membru corespondent al Academiei Române din 1892. S-a ocupat în special de geometria analitică și istoria matematicii în România.

Constantin Climescu s-a născut în municipiul Bacău. A studiat la Academia domnească și la Facultatea de Științe din Iași, și apoi la Școala Normală Superioară din Paris, obținând în anul 1870 licența în matematică și în științe fizice. După revenirea în România, a fost numit, în septembrie 1871, ca profesor la Catedra de geometrie analitică și trigonometrie sferică a Facultății de Științe din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași, până la data de 1 aprilie 1909, când s-a pensionat. A îndeplinit funcția de decan al facultății de Științe, apoi pe cea de rector al Universității din Iași în perioada 1901-1907.

În paralel, între anii 1884-1898 a fost profesor și la Școala normală superioară din Iași, care fusese înființată în 1874 cu scopul de a pregăti cadre didactice care să profeseze în învățământul secundar și primar. În anul 1883, a fondat revista „Recreații științifice”, fiind apoi principalul susținător al revistei. De asemenea, a fost și membru în colegiul de redacție al Gazetei matematice. A îndeplinit funcția de primar al municipiului Iași în anul 1921. A încetat din viață la data de 6 august 1926, fiind înmormântat în Cimitirul Eternitatea din Iași.

Activitate științifică

Este autorul unei serii de manuale foarte utilizate în epocă: Algebră (1887) pentru licee și candidați la bacalaureat, Curs de aritmetică rațională (1890) pentru licee, Geometrie elementară (1891) pentru cursul secundar, Geometrie analitică (1898) și altele. Ca o recunoaștere a meritelor sale didactice și științifice, profesorul Constantin Climescu a fost ales, pe 31 martie 1892, membru corespondent al Academiei Române. Climescu a descoperit la Iași un manuscris grecesc de aritmetică, datând de la începutul secolului al XIX-lea și care este o traducere a Aritmeticii lui Étienne Bézout. Manuscrisul se află la Biblioteca Seminarului Matematic al Universității din Iași. Climescu a promovat învățământul matematic în Moldova. Are un merit deosebit în ceea ce privește organizarea științei în timpul Războiului de Independență din 1877.

Asociația ”Recreații Matematice” publica începând cu anul 1999 revista Recreații Matematice ca o continuare peste timp a vechii reviste Recreații Științifice. Constantin Climescu, susținătorul principal al Recreațiilor Științifice, este venerat de membrii asociației ca strabun spiritual al lor. Pentru cinstirea sa și a strabunei reviste, în anul 2008, la împlinirea a 125 de ani de la apariția primului număr de Recreații Științifice, a fost realizată prin scanare reeditarea colecției complete a acestei reviste (care se poate accesa liber la adresa www.recreatiistiintifice.ro). (Selectie Mircea R.- Internet)

Cetatea dacică Bolii

Cetatea dacică Bolii este situată în Valea Jiului, la 8 km de Petroșani pe DN 66 ce duce spre Hațeg, în comuna Banița din județul Hunedoara și face parte alături de Peștera Bolii din imediata apropiere, din Parcul Natural Grădiștea Muscelului. De pe drum, cetatea dacică pare o simplă stâncă, care nu-și dezvăluie comorile ascunse.

Cetatea, construită la aproximativ 1000 m altitudine pe înălțimea numită "Dealul Cetății" sau "Dealul Bolii" - o stâncă din piatră de var, cu trei pereți abrupti (accesibilă numai din partea nordică) și o înălțime de aproximativ 146 m, măsurată de la bază - a fost descoperită cu ocazia săpăturilor din 1961 – 1962 și face parte din patrimoniul mondial protejat de UNESCO.

Numele actual al cetății provine de la nobilul Bolea, care era cândva proprietar al acestui ținut, iar numele inițial nu se cunoaște.

Prin poziția geografică, Valea Jiului și mai ales Dealul Bolii a fost, de-a lungul mileniilor, o zonă strategică, un punct de apărare și de control a accesului în Transilvania. Cetatea Bolii a fost construită cu materiale și tehnică asemănătoare cu ale unui alt bastion important din zonă, Turnul din Crivadia, dar și cu ale altor cetăți dacice din Munții Sebeșului.

Cetatea și așezarea civilă de la Banița reprezentau un adevărat bastion ce controla trecerea peste Carpați, transformând acest con de calcar retezat artificial de către daci într-unul din veritabilele întărituri (Castella Rupibus) menționate în scrierile istoricului roman Tacitus (55-120 d.H.) și care făcea parte din impresionantul sistem de fortificații ce reprezentau nucleul puterii centralizate a statului dac.

Folosită încă de pe vremea regelui Burebista, Cetatea Dacica Bolii este parte componenta a puternicului sistem de fortificații articulat pe cetățile de la Costești, Blidaru, Piatra Rosie, Căpâlna, Tiliștea, având drept scop apărarea marii așezări și centru economic, politic, militar și religios de la Sarmisegetuza Regia din Munții Orăștiei. Poate niciuneia dintre fortificațiile ce constituiau lanțul de apărare al capitalei Regatului Dac nu i se potrivește mai bine textul istoricului latin Lucius Florus (sec.I-II d.H.) care amintește pe dacia agățați pe munți greu de cucerit, asemănători cuiburilor de vulturi.

În perioada sec II î.H. – sec I d.H. Dacia cunoaște o mare înflorire a culturii spirituale și materiale, constatare ce își găsește expresia cea mai elocventă în apariția a numeroase așezări, ridicarea de fortificații și cetăți de apărare de proporții impunătoare, de anvergura cetăților grecești sau romane din epocă.

Cetatea, cu o suprafață de peste 81.000 de metri pătrați, a fost ridicată în vremea lui Burebista (82-44 î.H.), iar ultimele lucrări de fortificare au fost efectuate în vremea lui Decebal (87-106 d.H.).

Turnul de apărare, a cărui înălțime nu se cunoaște, a fost ridicat pe un platou special amenajat cu dimensiunile unui dreptunghi de 38x20 m. Pentru construcție nu a fost folosită piatra calcaroasă din zonă, ci a fost adusă rocă din Cariera Sântămăria Orlea - Hațeg, aflată la 50 km și cioplită special pentru zidire

într-o tehnică „Murus Dacicus”, dar și elemente de inspirație elenistică care asigurau o rezistență sporită necesară datorită configurației terenului.

Operația de cioplire a pietrelor s-a executat în vederea obținerii unor blocuri de piatră, având un capăt în formă de coadă de rândunică, iar celălalt capăt, bine ascuțit, era utilizat pentru îmbinare. Au mai rămas pietre care au și alte forme, prezentând dislocări speciale care serveau probabil la încastrarea grinzilor. Cetatea a fost cucerită și distrusă probabil în primul război daco-roman, în 101-102, când cavaleria maură a generalului Lucius Quietus, în cadrul misiunii încredințate de împăratul Traian, a pătruns în Valea Jiului, venind prin defileul Jiului și prin Pasul Vulcan pentru a învălui capitala Daciei prin sud și pe Decebal care lupta la Tapae. Legende spun că cetatea a fost cucerită doar după ce a fost asediată până la înfometarea apărătorilor.

Și în al doilea război daco-roman, 105-106 s-a produs o pătrundere asemănătoare prin Pasul Vulcan. Decebal înfrânt se retrage îngropând vestita sa comoară în râul Sargeția, Streiul de astăzi ale cărui ape limpezi și rezezi, păstrând secretul tezaurului dacilor curg mai jos la cca. 10 km de cetate.

Topografia cosmologică dacică ne arată că întregul complex de cetăți dacice, care include și pe cea de la Bănița reprezintă o anumită poziție a Constelației Dragonului față de Polul Nord Ceresc marcând cele 16 stele ale constelației, cunoscute în acele vremuri. Cetatea Bănița și cea de la Piatra Roșie, formează împreună cu castrul de pe vârful Pătru un perfect triunghi dreptunghic care, pus în coordonatele topografiei cerești, se leagă pe datele Marii Linii Dacice, formată de yidurile dacice de la Pecica, Deva, Cugir, Boita și Vârful Omu.

La fel Vârful Omu, cetatea dacică de la Racoș și celebrele piramide de pământ de la Șona formează așa numitul Triunghi Divin (cateta opusă unghiului de 30 de grade este egală cu jumătate din ipotenuză), Racoșul este la 60 de km de Vârful Omu și formează un unghi de 30 de grade cu Șona, iar unghiul pe care Șona îl face cu Racoșul și Vârful Omu este de 90 de grade.

În anii 1868-1870 o parte însemnată din blocurile de piatră au fost utilizate, de către constructorii italieni specializați în lucrări de piatră și de artă (care au demolat zidurile rămase), la construcția liniei ferate Simeria-Petroșani din apropiere, la construcția tunelului și consolidarea unui pod peste pârâul Bănița. Multe pietre din zidaria turnului au ajuns în fundațiile unor case ale localnicilor.

La vechile ruine, acoperite astăzi de vegetație variată, se poate ajunge urcând versantul aproape vertical din partea nord-vestică, din apropierea podului de cale ferată, în care paraul Banita a săpat o cheie scurtă și deosebit de frumoasă. Accesul foarte dificil la ruine, asigurat de condițiile naturale a dus la protejarea urmelor fostului turn de apărare.

De-a lungul timpului, ruinele fostei fortificații au fost vizitate de oameni de știință, dornici să-i descifreze enigmele, cum a fost și geograful francez Elisee Reclus care a vizitat cetatea și a consemnat - între anii 1851-1854 - date despre aceasta, documentarea sa inspirându-l probabil pe Jules Verne în scrierea romanului Castelul din Carpați.

Istoricii spun că sistemul ei de fortificații era alcătuit dintr-un val format din piatră și pământ, dintr-un zid construit din piatră de calcar fasonată cu turnuri și platforme de luptă. În urma spăturilor din anii '60 s-a descoperit o poartă practică în zidul de incintă, cu trepte monumentale, lucrate și ele din aceeași piatră de calcar ca și zidul.

Aici s-a găsit o mare cantitate de ceramică, unelte și chiar tipare pentru turnat obiecte de metal, precum și un sanctuar, dar arheologii spun că rolul cetății era militar, nicidecum acela al unei așezări civile.

Sinagoga Leipziger

Strada Mare, o amintire...

Evreii romașcani,

Documentele scrise privind-i pe evreii romașcani sunt târzii. Tradiția orală, însă, este bogată și edificatoare. Domnitorii Alexanru cel Bun (1400-1432) și Bogdan cel Orb (1504-1517) au vizitat sinagoga din lemn din Târgul Romanului, au făcut donații importante și au acordat evreilor multe facilități. Existența evreilor la Roman este atestată de numeroase documente vechi păstrate: un Uric din 1526; o mărturie a doftorul (doctorul) Moisa din 1657; o Carte domnească din 1709, care obligă pe negustori la taxa pentru Episcopie; o piatră tombală din 1724 din vechiul cimitir evreiesc are o inscripție care arată că defunctul a fost un țadic; în 1763 domnitorul Constantin Mavrocordat a intervenit personal în favoarea evreului Cerbu aflat în proces cu Pavăl căraușul; în 1774 era constituită ” breasla jidovească”, conducerea acesteia avea relații cu autoritățile locale; în 1825 domnitorul Ioniță Sandu Sturza apăra pe evrei în privința păstrării cimitirului vechi de sute de ani.

Numărul evreilor romașcani a crescut continuu și puternic până la Al Doilea Război Mondial, apoi a scăzut semnificativ, mai ales după 1945. Doar 14 capi de familie au fost înregistrați oficial în 1774, 74 în 1803, 103 în 1820, 6432 de suflete în 1900, 6485 în 1942, 683 în în 1964, 148 în 1989, 50 în 2003, 35 în 2010, 26 în 2017.

Numeroși evrei s-au stabilit în satele și târgurile fostului județ Roman până în 1941, când au fost strămuțați forțat în baza legilor vremii. Au fost comunități organizate la Bâra, Bozienii de sus, Băcești, Dămnicești. Între evrei și populația majoritară s-au constituit relații de bună conviețuire, fiecare contribuind cu mijloacele specifice la dezvoltarea zonei, în diverse domenii ale activității umane.

Evreii romașcani au participat activ la marile evenimente care au dus la făurirea României moderne, dovedind un patriotism sincer, spirit de sacrificiu și de aceea au fost decorați pentru faptele excepționale săvârșite.

Ocupațiile evreilor romașcani au fost: meșteșugari și negustori, industriași și angroșiști, finanțiști, intelectuali cu merite deosebite, unii cunoscuți peste hotare. Iancu Gross a fost distins cu titlul de Cavaler al Ordinului ”Steaua României” și Meritul Comercial clasa I (1926); Solomon Zingher a fost președintele Sfatului negustoresc Orășenesc (1934); Secția Industrială a Camerei de Comerț și Industrie era alcătuită din evreii Șmaie Aizic, Isidor Bring și Jean Grünberg (1937). Scriitorul Max Blecher a fost declarat recent Cetățean de Onoare al municipiului Roman. Au activat la Roman pedagogul Suchard Rivenson, prof. biolog Zicman Feider, ajuns universitar, compozitorul Richard Stein și mulți alții. S-au afirmat în lume evreii romașcani cu merite deosebite (Israel, Cuba etc).

Din 1850 până în 1947 au activat rabini importanți aparținând distinsei familii Isacsohn. Rabin a fost Mendel Fränkel.

În perioada interbelică viața evreilor româșcani a fost înfloritoare. Erau 18 sinagogi, rabini și officianți calificați, cantori, hahami, o școală primară de băieți, una de fete, un liceu, un azil, un spital, o baie rituală, o manutanță de azimă, biblioteci și publicații.

În anii negri ai celui de Al Doilea Război Mondial evreii româșcani au avut de suferit. Nu a fost pogrom, dar efectele legilor rasiale, antievreiești s-au făcut simțite puternic și au avut urmări groaznice, de nedescris. Oameni de bine au ajutat pe evrei.

Conducerea comunității s-a zbatut să-i ajute pe cei în nevoi, prea puțin însă, ținând seama de realitățile crude ale vremii.

După septembrie 1944 viața evreilor româșcani a început să se revigoreze. Numărul deceselor a crescut semnificativ, ca și numărul celor care au emigrat în Israel, în etape succesive.

Astăzi sunt puțin evrei la Roman, majoritatea vârstnici; se păstrează tradițiile și se transmit mai departe. Sinagoga a fost reparată cu ajutorul Guvernului, Federației și Primăriei. Sunt întreținute cimitirele din Roman, Bâra și Bozienii de Sus.

Relațiile cu Autoritățile locale sunt bune, ni se acordă ajutorul solicitat. Colaborăm cu celelalte comunități etnice minoritare, precum și cu celelalte culte.

Presă locală audiovizuală prezintă aspecte din viața prezentă a Comunității, Muzeul de Istorie evocă pagini din trecutul etnicilor evrei româșcani. În licee participăm la dezbateri pe tema Holocaustului.

... Monumente funerare - Cimitirul Evreiesc Roman ...

... Monumentul Eroilor - Cimitirul Evreiesc Roman ...

Președinte,
Prof. Iancu Wexler
3.11.2017

Citate celebre despre a fi parinte (I)

citatie care constituie adevarate pilde pentru orice parinte din orice epoca:

- **"Copiii sunt educati de comportamentul adultului, nu de cuvintele sale" – Carl Jung**

Psihiatrul elvetian Carl Jung este cunoscut pentru teoriile sale cu privire la personalitatea umana, insa el considera drept cea mai importanta realizare a sa cresterea a 5 copii. Jung stia ca nu poti pur si simplu sa le spui copiilor tai ce sa faci, ci trebuie sa demonstrezi si sa sustii fiecare sfat prin propriul comportament.

- **"Parintii pot sa le ofere copiilor sfaturi bune si sa le arate calea cea dreapta, insa dezvoltarea corecta si devenirea unei persoane nu depinde decat ea insasi" – Anne Frank**

Victima a Holocaustului, Anne Frank a trecut alaturi de familia ei prin probleme si dificultati greu de imaginat. Acestea au invatat-o, insa, ca un parinte nu poate garanta succesul sau esecul copilului in viata.

Morala si intelepciunea reprezinta doua instrumente pe care parintii ni le transmit si care asigura intrarea in viata cu dreptul, insa numai de noi insine depinde ce vom face cu ele si cum ne vom cladi drumul de aici inainte.

- **"Daca nu ai fost niciodata urat de copilul tau, nu te poti numi parinte" – Bette Davis**

Bette Davis a cunoscut indeaproape partile mai putin placute ale vietii de parinte. Avand trei copii si o cariera in lumea filmului, Bette a trebuit sa ia cateva decizii dure in privinta vietii de familie. Ea stia foarte bine ca nu exista nimic mai groaznic ca acele momente in care copilul tau iti raspunde sau se rasteste la tine.

Desi un astfel de comportament doare, nu trebuie sa te dea inapoi de la a lua deciziile corecte, oricat de stricte ar fi acestea. In definitiv, binele copilului este tot ceea ce conteaza, iar pe termen lung beneficiile se vor vedea negresit.

- **"Este mult mai usor sa formezi un copil decat sa repari un adult" – Frederick Douglas**

Prin cuvintele sale, Frederick Douglas releva importanta unei baze solide in educatia oricarei persoane. Experientele din copilarie modeleaza dezvoltarea celor mici, de aceea este necesar ca acestia sa aiba parte de provocari si de ocazii care sa le dea sansa sa-si exerseze abilitatile, sa-si exploreze potentialul creativ si sa se descopere. Astfel, ei devin puternici si se vor transforma in adulti de succes.

- **"Un lucru pe care l-am invatat privind cimpanzeii relationand cu puii lor este ca a avea un copil ar trebui sa fie o activitate amuzanta si placuta" – Jane Goodall**

Parintii sunt supusi unor presiuni enorme determinate de prea multe reguli si prea multe griji cu privire la ce trebuie sa faca si ce nu. In plus, de multe ori stau si analizeaza indelung decizii pe care ar putea sa le ia mult mai usor ascultandu-si instinctul de parinte. Jane Goodall, primatolog si mama, a observat insa faptul ca nu suntem cu mult diferiti fata de semenii nostri din lumea animala si ca putem invata multe din comportamentul lor. La fel ca cimpanzeii, ar trebui sa apreciem mai mult bucuriile pe care viata de parinte le ofera si sa ne concentram mai putin pe greutati si pe frica de a esua.

- **"Cea mai de pret mostenire pe care un om le-o poate lasa copiilor sai este entuziasmul" – Thomas Edison**

Tata a 6 copii, Edison credea ca este important sa il inveti pe cel mic despre concepte precum etica sau intelepciune, insa cel mai de pret atribut pe care poti sa i-l inspiri este entuziasmul. Acesta ii impinge pe oameni sa invete si sa aiba succes, fiind una dintre cele mai importante calitati umane.

Înființarea Comitetului Evreiesc American

arhivist Bogdan Constantin Dogaru

Pogromurile declanșate de autoritățile țariste împotriva evreilor din Sudul Rusiei au culminat cu masacrul de la Chișinău din 19-20 aprilie 1903. Capitala provinciei Basarabia (desprinsă din Moldova la 1812 de către Rusia) avea o importantă comunitate de 50.000 de evrei care de mult timp era supusă persecuțiilor antisemite.

Moartea unui băiat creștin într-un sat din apropiere și sinuciderea unei fete creștine într-un spital evreiesc din oraș au constituit pretextele pentru a aduce cele mai grave acuzații la adresa evreilor și a declanșa teroarea împotriva lor. Bilanțul victimelor a fost unul cutremurător: 47 de morți și 600 de răniți. Sute de case au fost devastate și arse, magazinele au fost jefuite, mai bine de 2000 de familii evreiești fiind serios păgubite. Între timp ceata creștinilor care beneficiase de sprijinul poliției ruse, condusă de distinși ofițeri de armată și studenți la teologie a primit binecuvântarea Bisericii Ortodoxe pentru crimele comise.

Întreaga comunitate Occidentală dar mai ales oficialitățile americane și comunitățile evreiești din S.U.A. au fost profund impresionate de tragedia evreilor basarabeni. Pentru a veni în sprijinul coreligionarilor din Chișinău au fost înființate 3 agenții la New York: Comitetul de Ajutorare condus de Emanuel Lehman, un alt comitet condus de K.H. Sarahsohn care ținea legătura cu Comitetul Central de Ajutorare din Chișinău și comitetul de jurnaliști al lui William Randolph Hearst. Până în iunie 1903 a fost colectată suma de 100.000 de dolari care a fost trimisă în Basarabia. Comitetul Executiv al Organizației B'nai B'rith a întocmit un memoriu de protest pe care l-a înaintat președintelui Roosevelt cu rugămintea de a-l transmite țarului Rusiei. Printre semnatarii petiției se numărau 22 de guvernatori, 150 de primari, 3 arhiepiscopi, 7 episcopi, senatori și congresmeni.

Din păcate pogromurile nu au încetat ci s-au răspândit pe teritoriul rusesc: 8 evrei au fost uciși la Homel (septembrie 1903) și 29 la Zhitomir (6 mai 1905). Sute și mii de dolari au fost colectate de evreii americani și au fost trimise năpăstuiților din Imperiul Țarist. Emigrația evreilor ruși în S.U.A. a crescut de la 60.764 de persoane în 1900 la 101.330 de persoane în 1914.

O consecință a măsurilor contrarevoluționare declanșate de țar ca urmare a evenimentelor revoluționare din 1905 a fost uciderea a aproximativ 1000 de evrei. Alte mii de tineri evrei au fost trimiși la închisoare pentru activitate socialist-revoluționară.

Un comitet condus de Oscar S. Straus (președinte) și Jacob H. Schiff (trezorer) a adunat mai mult de un milion de dolari de la evrei și creștini pentru ajutorarea celor întemnițați și torturați. Peste 100.000 de evrei au participat la un amplu miting de protest la New York în data de 4 decembrie 1905. Congresul S.U.A. au emis un comunicat în care își exprima compasiunea față de suferințele evreilor ruși.

În aceste condiții s-a impus formarea unui organ reprezentativ al tuturor evreilor din America care să poată reprezenta și ajuta pe frații lor persecutați de peste Ocean. În primă fază s-a încercat întemeierea unui Comitet Internațional Evreiesc la Conferința Generală Evreiască de la Bruxelles din ianuarie 1906 dar nu s-a reușit. Pe cale de consecință, la 3-4 februarie 1906 delegații organizațiilor evreiești din S.U.A., întruniți la New York au pus bazele Comitetului American Evreiesc (American Jewish Committee) în fruntea căruia a fost ales ca președinte judecătorul Mayer Sulzberger din Philadelphia. Dintre ceilalți membri care alcătuiau comitetul de conducere amintim pe Louis Marshall din New York și pe Simon Wolf din Washington. Principalul scop al organizației era să lupte pentru apărarea drepturilor civile și religioase ale evreilor și să acorde sprijin coreligionarilor, victime ale persecuțiilor .

Pantofii de pe Faleza Dunării la Budapesta,

Pe malul Dunării, la Budapesta, la aproximativ 300 de metri de clădirea Parlamentului ungar, se află șaiszeci de perechi de pantofi vechi, ruginiți, făcuți din fier și prinși de digul de piatră.

Pantofii au diferite forme, stiluri și dimensiuni – pantofi pentru bărbați, pantofi pentru femei, pantofi pentru copii.

Sunt așezați la marginea apei, împrăștiați și abandonati.

În spatele ansamblului sculptural se află o piatră mare de 40 de metrii lungime și 70 de centimetrii înălțime, pe care, în trei locuri, se află câte o piatră turnantă din fier cu următorul text în limba maghiară, engleză și ebraică.

“În memoria victimelor împușcate la Dunăre de către milițienii Partidului Crucilor cu Săgeți în 1944-1945. Ridicat la 16 aprilie 2005”.

Cunoscută sub numele de “Pantofii de pe Faleza Dunării”, sculptura conceptualizată de regizorul de film Can Togay și sculptată de Gyula Pauer, servește ca memorial și monument al evreilor maghiari care, în iarna 1944-1945, au fost împușcați pe malul Dunării de către membrii Partidului Crucilor cu Săgeți.

Frecvent, grupuri întregi erau aliniate pe malurile Dunării, li se ordona să-și scoată pantofii și erau împușcați, astfel încât trupurile cădeau în râu.

Fiind un produs de valoare în timpul celui de-al doilea război mondial, se dădea comanda ca pantofii să fie lăsați în urmă, astfel încât puteau fi adunați și comercializați pe piața neagră.

“Pantofii de pe Faleza Dunării”, reprezintă, astăzi, unul dintre cele mai tuburătoare memorial ale holocaustului din Budapesta.

Oamenii care îl vizitează aprind lumânări sau lasă în urmă flori.

Cimitirul apelor

valuri valuri după valuri
se strecoară printre pietre
stau deasupra peste maluri
șiruri lungi din fier de ghete

ghete mari de promenade
au carâmbii răsfirați
ghete mici cu toc de stradă
șir de dame și barbate

zac acolo iar metalul
de-l atingi sună a clopot
unde va în zare malul
moare înecat în clocot

gând pios te-ndeamnă ele
să aprinzi o lumânare
sub o lacrimă din stele
curge Dunărea spre mare

curge Dunărea albastră
Dunărea nemuritoare
cimitir de ape naște
din pierdutele picioare

Budapesta 16 iunie 2015
MIHAI GANEA